

Forslag
til
Lov om ændring af pensionsafkastbeskatningsloven og pensionsbeskatningsloven
(Justeringer)

§ 1

I pensionsafkastbeskatningsloven, lov nr. 1535 af 19. december 2007, som ændret ved lov nr. 221 af 8. april 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, indsættes som nr. 5:

”5) Pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske forsikringsselskaber m.v.”

2. § 4, stk. 3, nr. 2, affattes således:

”2) Depotet tillægges skattebeløb indeholdt efter § 21, stk. 2, 2. pkt.”

3. I § 4, stk. 3, nr. 3, indsættes efter 1. pkt.:

”I år med negativt risikoresultat tillægges depotet risikopræmien fratrukket det mindste beløb af eventuel negativ risikobonus eller eventuelt negativt risikoresultat.”

4. Efter § 4 indsættes:

”§ 4 a. Livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pensionsfonde med ordninger omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1, kan vælge at opgøre det skattepligtige afkast efter denne bestemmelse i stedet for at opgøre det skattepligtige afkast efter § 4. Valget er bindende og træffes ved overgang til beskatning efter denne lov.

Stk. 2. Det skattepligtige afkast opgøres som summen af:

- 1) Rente i henhold til forsikringsaftalen og rentebonus, der tilskrives depotet. Forsikringens depot opgøres som indbetalte forsikringspræmier og overførsler fra særlige bonushensættelser med fradrag af omkostnings- og risikopræmie og gebyrer og med tillæg af rente i henhold til forsikringsaftalen, omkostnings-, risiko- og rentebonus, hensættelsesforøgelse og -nedsættelse i tilfælde af forsikringsbegivenhedens indtræden og med fradrag af forsikringsudbetalinger.
- 2) Rentebonus, der ikke er tilskrevet forsikringens depot, men som på anden måde er knyttet til forsikringen eller pensionskasseordningen.
- 3) Tilskrivning til særlige bonushensættelser tilknyttet forsikringen eller pensionskasseordningen, der stammer fra renteafkast.
- 4) Udbetalinger i årets løb med tillæg af skattebeløb indeholdt efter § 21, stk. 2, 2. pkt., der i henhold til pensionsordningen udbetales fra midler fra livsforsikringsselskabets m.v. investeringsafkast direkte til den berettigede.
- 5) Skattebeløb indeholdt efter § 21, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 3. Hvis den skattepligtige i forbindelse med tilbagekøb af forsikringen har krav på en andel af de ufordelte bonusreserver, der er opbygget af rentebonus, svarende til, at denne del var blevet frigivet under forsikringens løbetid, medregnes til det skattepligtige afkast årligt et beløb svarende til, at beløbet var frigivet under forsikringens løbetid til forsikringen.

Stk. 4. Hvis summen af omkostningsresultaterne på 2. orden for gruppen, jf. stk. 8, er negativ beregnet over en

3-årig periode, tillægges en forholdsmæssig andel af det negative resultat til den pensionsberettigedes skattepligtige afkast. Årets omkostningsresultat opgøres for hver gruppe af forsikringer og beregnes som 2. ordens omkostningspræmier for gruppen fratrukket de faktiske omkostninger for gruppen. Første år i den første 3-årige periode er året for overgang til beskatning efter denne lov. Første år i de efterfølgende 3-årige perioder er året efter det sidste år i den forudgående 3-årige periode. Et samlet positivt omkostningsresultat for en 3-årig periode kan tillægges et samlet negativt omkostningsresultat for en efterfølgende 3-årig periode, hvis det positive omkostningsresultat ikke er udloddet til pensionsopsparerne eller fratrukket et samlet negativt omkostningsresultat for en mellemliggende 3-årig periode. Den pensionsberettigedes forholdsmæssige andel af et samlet negativt omkostningsresultat for en 3-årige periode beregnes som det samlede negative omkostningsresultat for perioden ganget med forholdet mellem personens omkostningspræmier på 2. orden eller omkostningsbidrag o. lign. for perioden og gruppens samlede omkostningspræmier på 2. orden og omkostningsbidrag o. lign. for perioden.

Stk. 5. Hvis summen af risikoresultaterne på 2. orden for gruppen, jf. stk. 8, er negativ beregnet over en 3-årig periode, tillægges en forholdsmæssig andel af det negative resultat til den pensionsberettigedes skattepligtige afkast. Årets risikoresultat opgøres for hver gruppe af forsikringer og beregnes som 2. ordens risikopræmier for gruppen fratrukket de faktiske risikoudgifter for gruppen. Første år i den første 3-årige periode er året for overgang til beskatning efter denne lov. Første år i de efterfølgende 3-årige perioder er året efter det sidste år i den forudgående 3-årige periode. Et samlet positivt risikoresultat for en 3-årig periode kan tillægges et samlet negativt risikoresultat for en efterfølgende 3-årig periode, hvis det positive risikoresultat ikke er udloddet til pensionsopsparerne eller fratrukket et samlet negativt risikoresultat for en mellemliggende 3-årig periode. Den pensionsberettigedes forholdsmæssige andel af et samlet negativt risikoresultat for den 3-årige periode beregnes som det samlede negative risikoresultat for perioden ganget med forholdet mellem summen af personens numeriske risikopræmie ved død og numeriske risikopræmie ved erhvervsevnetab på 2. orden for perioden og summen af gruppens numeriske risikopræmier ved henholdsvis død og erhvervsevnetab på 2. orden for perioden.

Stk. 6. Det er en betingelse for opgørelse efter denne bestemmelse, at pensionsinstituttet opdeler den del af det realiserede resultat, jf. § 2 i bekendtgørelse om kontributionsprincippet, der tilfalder bestanden, i henholdsvis et rente-, risiko- og omkostningsresultat for gruppen, jf. stk. 8. Pensionsinstituttet skal føre regnskab over tilskrivning af årets overskud på rente-, risiko- og omkostningsresultatet for gruppen og den enkelte forsikring.

Stk. 7. Pensionsinstitutter, der ved overgang til beskatning efter pensionsafkastbeskatningsloven ikke kan redegøre for, om midlerne i de ufordelte bonusreserver stammer fra overskud på rente-, risiko-, og omkostningselementerne, skal ved overgang til beskatning efter denne lov opdele midlerne i ufordelte bonusreserver således:

- 1) Opsparet omkostningsoverskud beregnes som de ufordelte bonusreserver gange forholdet mellem på den ene side det gennemsnitlige årlige omkostningsresultat for de seneste 5 år og på den anden side summen af de gennemsnitlige årlige omkostnings-, risiko- og renteresultater for de seneste 5 år.
- 2) Opsparet risikooverskud beregnes som de ufordelte bonusreserver gange forholdet mellem på den ene side det gennemsnitlige årlige risikoresultat for de seneste 5 år og på den anden side summen af de gennemsnitlige årlige omkostnings-, risiko- og renteresultater for de seneste 5 år.
- 3) Opsparet renteoverskud beregnes som de ufordelte bonusreserver fratrukket opsparet omkostningsoverskud og risikooverskud.

Stk. 8. Bestanden af forsikringer opdeles i grupper baseret på tegningsgrundlagets forudsætninger om risiko og bonusgrundlagets forudsætninger om omkostninger. Ved opgørelsen af risikoresultatet skal opdelingen i grupper ske for hver risikointensitet. Ved beregning af omkostningsresultatet skal opdelingen i grupper ske for hver omkostnings-sats eller omkostningsprocent. Pensionsinstituttet kan opdele grupperne i 1. pkt. i undergrupper. Undergrupperne anvendes ved beregningen efter stk. 4 og 5 i stedet for grupperne i 1. pkt. Opdelingen i undergrupper skal være sket ved overgang til beskatning efter denne lov eller i forbindelse med etablering af en ny gruppe. Opdelingen er bindende.

Stk. 9. Skatteministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af beskatningsgrundlaget og dokumentationskrav.”.

5. I § 6 indsættes som *stk. 3-8*:

”Stk. 3. Pensionskasser omfattet af § 1, stk. 2, nr. 9, er ikke skattepligtige af den del af formueafkastet, som kan henføres til forsikringer eller pensionskasseordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens §§ 53 A eller 53 B eller forsikringer, der ikke er omfattet af pensionsbeskatningsloven, og som alene kan komme til udbetaling i tilfælde af den forsikredes sygdom, invaliditet eller død inden forsikringens aftalte udløbstidspunkt, såfremt det aftalte udløbstidspunkt ikke ligger senere end første policedag efter den forsikredes fyldte 80. år. Beskatningsgrundlaget nedsættes med den procentdel, der svarer til forholdet mellem pensionshensættelserne til de pågældende pensionsordninger og passiverne ifølge årsregnskabet med tillæg af kapitalnedsættelser i indkomståret.

Stk. 4. Ved beregningen af nedsættelsen efter stk. 3 ses der ved fastsættelsen af beskatningsgrundlaget og pensionshensættelserne bort fra den del, der vedrører opsparing i investeringsfonde. Er forsikringer eller pensionskasseordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens §§ 53 A eller 53 B eller forsikringer, der ikke er omfattet af pensionsbeskatningsloven, som nævnt i stk. 3, 1. pkt., tilknyttet investeringsfonde, forhøjes nedsættelsen efter stk. 3 med disse forsikringstageres eller pensionsopspareres andele af hele beskatningsgrundlaget for hver af de pågældende investeringsfonde.

Stk. 5. Pensionskasser omfattet af § 1, stk. 2, nr. 9, er ikke skattepligtige af den del af formueafkastet, som kan henføres til forsikrings- og pensionsaftaler med kommuner for disses tjenestemandspensionsforpligtelser. Beskatningsgrundlaget nedsættes med den procentdel, der svarer til forholdet mellem passiverne for de pågældende forsikrings- og pensionsaftaler, og passiverne ifølge årsregnskabet med tillæg af kapitalnedsættelser i indkomståret. Stk. 4 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. De hensættelser og passiver, der er nævnt i stk. 3-5, opgøres ved udgangen af hvert af indkomstårene. Ved opgørelsen fratrækkes en eventuel statsgaranti eller tilsagn om statslig underskudsdækning. Endvidere bortses fra hensættelser vedrørende overtagen genforsikring og fra depoter, der modsvarer hensættelser vedrørende forsikringer afgivet i genforsikring.

Stk. 7. Pensionskasser omfattet af § 1, stk. 2, nr. 9, er ikke skattepligtige af den del af formueafkastet, som kan henføres til pensionshensættelser med tillæg af en forholdsmæssig andel af ufordelte bonusreserver for forsikringer og pensionsaftaler, der var i kraft ved udgangen af 1982, og som er i kraft ved udgangen af indkomståret, dog for hver forsikring eller pensionsaftale højst præmiereserven opgjort ved udgangen af 1982 med tillæg af fordelt bonus, der ikke er overført til præmiereserven, og en forholdsmæssig andel af ufordelte beløb indeholdt i bonusfonden på dette tidspunkt, bortset fra hensættelser vedrørende livrenter uden ret til bonus tegnet før den 1. maj 1982. Beskatningsgrundlaget efter § 6 nedsættes med den procentdel, der svarer til forholdet mellem de i 1. pkt. nævnte hensættelser og passiverne ifølge årsregnskabet med tillæg af kapitalnedsættelser i indkomståret. De hensættelser og passiver, der er nævnt i 1. pkt., opgøres ved udgangen af hvert af indkomstårene. Ved opgørelsen fratrækkes en eventuel statsgaranti eller tilsagn om statslig underskudsdækning. Endvidere bortses fra hensættelser vedrørende overtagen genforsikring og fra depoter, der modsvarer hensættelser vedrørende forsikringer afgivet i genforsikring. For medlemmer af pensionskasser, hvor pensionsordningen ikke var tariffmæssigt opbygget, og hvor pensionsudbetalingen endnu ikke er påbegyndt, fordeles den del af hensættelsen, der er fritaget efter 1. pkt., på grundlag af nutidsværdien af det tilsagn, der er afgivet over for det enkelte medlem. Nutidsværdien ganges med forholdet mellem det antal år, den pågældende har været medlem af pensionskassen ved udgangen af 1982, og det antal år, den pågældende har været medlem af pensionskassen, når pensionsudbetaling normalt skal påbegyndes. Pensionskassen kan i stedet vælge at fordele hensættelserne på grundlag af nutidsværdien af det enkelte medlems pensionstilsagn med fradrag af nutidsværdien af fremtidige ordinære bidrag, dog mindst nutidsværdien af de indbetalte ordinære bidrag for medlemmet med fradrag af risikopræmie.

Stk. 8. Nedsættelse af beskatningsgrundlagene efter stk. 3-5 foretages sideordnet med nedsættelse af beskatningsgrundlagene efter stk. 7. Den samme hensættelse kan dog alene anvendes til nedsættelse af beskatningsgrundlaget én gang.”

6. I § 7, *stk. 2, nr. 1*, ændres ”§ 4” til: ”§ 4 eller § 4 a”.

7. I § 8, stk. 2, ændres ”§ 4, stk. 5” til: ”§ 4, stk. 5 eller § 4 a, stk. 3”.

8. I § 8, stk. 3, ændres ”§ 4” til: ”§ 4 eller § 4 a”.

9. § 8, stk. 5, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

”Livsforsikringsselskaber og forsikringsselskaber m.v. som nævnt i § 1, stk. 2, nr. 10-12, der opgør det skattepligtige afkast af pensionsordninger omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1, efter § 4 a, skal i beskatningsgrundlaget opgjort efter stk. 4 se bort fra ændringen i det opsamlede risiko- og omkostningsresultat i de ufordelte midler i løbet af indkomståret, i det omfang denne er indtruffet efter overgangen til beskatning efter denne lov. Livsforsikringsselskaber og forsikringsselskaber m.v. som nævnt i § 1, stk. 2, nr. 10-12, der opgør det skattepligtige afkast af pensionsordninger omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1, efter § 4, kan i beskatningsgrundlaget opgjort efter stk. 4 vælge at se bort fra ændringen i det opsamlede risiko- og omkostningsresultat i de ufordelte midler i løbet af indkomståret, i det omfang denne er indtruffet efter overgangen til beskatning efter denne lov.”.

10. § 9, stk. 2, 1. pkt., ophæves og i stedet indsættes:

”Ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget efter §§ 3, 6, 7 og 8 kan de omkostninger, der i indkomståret er afholdt til forvaltning af den skattepligtige formue, fradrages, jf. dog 2. pkt. For forsikringer uden ret til rentebonus fradrages de omkostninger, der i indkomståret er afholdt til forvaltning af forsikringen i stedet, i beskatningsgrundlaget efter § 4.”

11. I § 10, stk. 2, ændres ”kollektivt bonuspotentiale” to steder til: ”ufordelte bonusreserver”.

12. I § 10, stk. 2, ændres ”§ 4, stk. 1” til: ”§ 4, stk. 1 og § 4 a, stk. 1” og ”§ 4, stk. 1-6” ændres til: ”§ 4, stk. 1-6 og § 4 a, stk. 1-5”.

13. I § 10, stk. 2, 6. pkt., ændres ”er” til: ”var”.

14. § 15, stk. 6, affattes således:

”Stk. 6. Ved opgørelse af gevinst og tab på fast ejendom, hvortil der er ydet tilskud efter lov om støttede private ungdomsboliger, anvendes anskaffelsessummen omregnet til kontantværdi fratrukket tilskuddet.”

15. I § 16, stk. 2, 1. pkt., ændres ”§ 14, stk. 3” til: ”§ 15, stk. 3”.

16. § 21, stk. 2, affattes således:

”Stk. 2. Det påhviler det forsikringsselskab m.v., med hvilket pensionsordningen omfattet af § 1, stk. 1, er indgået, at opgøre beskatningsgrundlaget efter § 4, stk. 1-6 og § 4 a, stk. 1-5. For forsikringer med ret til rentebonus indeholder forsikringsselskabet m.v. skatten inden tilførsel af midler til depot eller særlige bonushensættelser eller udbetaling af pensionistillæg. For forsikringer uden ret til rentebonus indeholder forsikringsselskabet m.v. skatten med tillæg af renter efter stk. 1 på det depot, som skatten vedrører, en uge før den sidste rettidige indbetalingsdag. Forsikringsselskabet m.v. skal indbetale skatten, selv om der ikke måtte være likvide midler på den pensionsberettigedes depot. Den pensionsberettigede forrenter det beløb, som forsikringsselskabet m.v. måtte have udlagt for den pensionsberettigede, med den rente, der er nævnt i § 27, stk. 5, 2. pkt., fra 15 dage efter det tidspunkt, forsikringsselskabet m.v. har gjort kontohaveren skriftligt opmærksom på udlægget. Denne renteudgift kan ikke fradrages ved opgørelsen af den pensionsberettigedes skattepligtige indkomst. Skatten opgøres for hver ordning. Forsikringsselskabet m.v. skal årligt underrette den skattepligtige om det beregnede skattebeløb for det foregående indkomstår efter regler, der fastsættes af skatteministeren.

§ 2

I lov om beskatningen af pensionsordninger m.v. (pensionsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1120 af 10. november 2006, som ændret bl.a. ved § 6 i lov nr. 513 af 7. juni 2006, § 1 i lov nr. 347 af 18. april 2007, § 2 i lov nr. 398 af 30. april 2007, § 10 i lov nr. 1235 af 24. oktober 2007 og senest ved § 1 i lov nr. 1534 af 19. december 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 1, nr. 3, affattes således:

”3) har hjemsted i et andet land inden for EU/EØS end Danmark og her har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed, og som har opnået told- og skatteforvaltningens godkendelse.”

2. I § 8, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., og § 10, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., ændres ”der har hjemsted i et land inden for EU/EØS og her har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed” til: ”der har hjemsted i et andet land inden for EU/EØS end Danmark og her har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed, og som har opnået told- og skatteforvaltningens godkendelse”.

3. I § 11 A, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., og § 12, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., ændres ”der efter tilladelse i et andet land inden for EU/EØS udøver kreditinstitutvirksomhed, eller med told- og skatteforvaltningens tilladelse i en anden institution inden for EU/EØS” til: ”der efter tilladelse i et andet land inden for EU/EØS end Danmark udøver kreditinstitutvirksomhed, og som har opnået told- og skatteforvaltningens godkendelse, eller ligeledes med told- og skatteforvaltningens godkendelse i en anden institution inden for EU/EØS end Danmark”.

4. I § 15 C, stk. 1, nr. 3, litra a, ændres ”efter at personen ikke længere er skattepligtig” til: ”selvom personen på udbetalingstidspunktet ikke er skattepligtig”.

5. I § 15 D, stk. 1, 1. pkt., ændres ”i lande inden for EU/EØS” til: ”i et andet land inden for EU/EØS end Danmark”.

6. I § 15 D, stk. 4, 4. pkt., og § 18, stk. 1, 1. pkt., ændres ”stk. 2-8” til: ”stk. 2-9”.

7. I § 15 D, stk. 5, indsættes som 3. og 4. pkt.: ”Stk. 1-4 finder endvidere tilsvarende anvendelse for personer omfattet af kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr. 1, eller stk. 2. Perioden på 60 måneder regnes fra det tidspunkt, hvor den pågældende bliver omfattet af bestemmelserne nævnt i 3. pkt.”

8. I § 18 indsættes som stk. 9:

”Stk. 9. Der kan ikke foretages fradrag for indbetalinger, der sker ved overførsel fra en pensionsordning, som ikke er omfattet af kapitel 1. Det gælder dog kun, såfremt der har været bortseelses- eller fradragsret for indbetalingerne til pensionsordningen i et andet land, og overførslen ikke har skatte- eller afgiftsmæssige konsekvenser for den pågældende person.”

9. I § 20 indsættes som stk. 6:

”Stk. 6. Har en person, der er skattepligtig efter kildeskattelovens § 1 eller hjemmehørende i Danmark efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst, over for skattemyndighederne i et andet land inden for EU/EØS end Danmark afgivet erklæring svarende til erklæringen som nævnt i § 15 C, stk. 1, nr. 3, litra a, finder ligningslovens § 33, stk. 1, tilsvarende anvendelse på indkomstskat betalt til denne stat i medfør af erklæringen ved beskatning efter stk. 1.”

10. I § 21 A, stk. 1, indsættes som 3. pkt.: "Hvis der er sket afgiftsberigtigelse af det pågældende beløb inden anmodningen om tilbagebetaling, kan afgiften søges tilbagebetalt hos told- og skatteforvaltningen.", og i 3. pkt., der bliver 4. pkt., ændres "1. og 2. pkt." til: "1-3. pkt."

11. I § 21 A, stk. 2, indsættes som 2. pkt.: "Stk. 1, 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse."

12. I § 26 indsættes som stk. 4:

"Stk. 4. Vedrører udbetalingen kun en del af ordningen, anses denne del fortrinsvis at hidrøre fra senere bidrag eller præmier."

13. § 32 affattes således:

"§ 32. Der skal ikke betales afgift af den del af udbetalingen eller ordningens værdi, der svarer til indbetalinger, som ejeren har foretaget på ordningen, når ejeren kan godtgøre, at der ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst ikke har været hel eller delvis fradrags- eller bortseelsesret her i landet eller i udlandet for indbetalingerne."

14. I § 41, stk. 1, nr. 8, indsættes efter "Arbejdsmarkedets Tillægspension,": "eller".

15. I § 41, stk. 1, nr. 9, udgår "eller".

16. § 41, stk. 1, nr. 10, ophæves.

17. I § 53 A, stk. 1, nr. 7, udgår "og "

18. I § 53 A, stk. 1, indsættes efter nr. 7 som nyt nummer::

"8) pensionsordning oprettet i pengeinstitutter eller kreditinstitutter, der opfylder betingelserne i kapitel 1, men hvor kontohaveren ved ordningens oprettelse har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit I, og".

Nr. 8 bliver herefter nr. 9.

19. I § 53 A, stk. 5, indsættes efter 2. pkt.:

"Ved beskatning efter 1. pkt. finder § 20, stk. 6, tilsvarende anvendelse."

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 1 har virkning fra og med indkomståret 2010. For pensionsberettigede med pensionsordninger i udenlandske forsikringsselskaber m.v. har § 1 dog virkning fra og med indkomståret 2009.

Stk. 3. § 2, nr. 4, har virkning for pensionsordninger, der oprettes den 1. januar 2008 eller senere.

Stk. 4. § 2, nr. 7, har virkning for personer, der bliver begrænset skattepligtige efter kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr. 1, eller § 2, stk. 2, den 1. januar 2009 eller senere.

Stk. 5. § 2, nr. 17 og 18, har virkning for pensionsordninger, der oprettes eller erhverves fra og med den 1. januar 2010.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets formål og baggrund
- 2.1. Ændringer i pensionsafkastbeskatningsloven
- 2.2. Ændringer i pensionsbeskatningsloven
3. Lovforslagets enkelte elementer
- 3.1. Ændringer i pensionsafkastbeskatningsloven
- 3.1.1. Ny valgfri metode for opgørelse af det skattepligtige afkast af pensionsordninger i pensionsinstitutter
- 3.1.2. Videreførelse af pensionsafkastskattepligt for pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter
- 3.1.3. Videreførelse af nedsættelser af beskatningsgrundlaget for afviklingskasser
- 3.1.4. Fradrag for formueforvaltningsomkostninger på individniveau for markedsrenteprodukter
- 3.1.5. Teknisk ændring af opgørelsen af overgangsfradrag for ordninger i livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pensionsfonde
- 3.1.6. Ændret tidspunkt for indeholdelse af pensionsafkastskat af markedsrenteprodukter
- 3.2. Ændringer i pensionsbeskatningsloven
- 3.2.1. Krav om, at pensionsordninger, som vandrende arbejdstagere kan få godkendt, skal være oprettet i udlandet
- 3.2.1.1. Gældende regler
- 3.2.1.2. Lovforslaget
- 3.2.2. Begrænset skattepligtige vandrende arbejdstagere kan opnå bortseelsesret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger
- 3.2.2.1. Gældende regler
- 3.2.2.1. Lovforslaget
- 3.2.3. Krav om beskatning til Danmark, når personen har været begrænset skattepligtig
- 3.2.3.1. Gældende regler
- 3.2.3.2. Lovforslaget
- 3.2.4. Mulighed for afkald på beskatning efter de almindelige regler af pengeinstitutordninger, selvom betingelserne herfor er opfyldt
- 3.2.4.1. Gældende regler
- 3.2.4.2. Lovforslaget
- 3.2.5. Præcisering af, hvor udenlandske pensionsordninger skal oprettes
- 3.2.5.1. Gældende regler
- 3.2.5.2. Lovforslaget
- 3.2.6. Tilbagesøgning af afgift ved tilbagebetaling af visse ikke fradragsberettigede kapitalpensionsindbetalinger.
- 3.2.6.1. Gældende regler
- 3.2.6.2. Lovforslaget
- 3.2.7. Anvendelse af LIFO-princippet ved udbetaling af kapitalpension ved pensionsbegivenhedens indtræden
- 3.2.7.1. Gældende regler

- 3.2.7.2. Lovforslaget
- 3.2.8. Justering af reglerne om, at der ikke skal betales afgift af ordningen, fordi der ikke har været fradrag for indbetalingen
 - 3.2.8.1. Gældende regler
 - 3.2.8.2. Lovforslaget
- 3.2.9. Lempelsesregel for udenlandske pensionsopsparerers pensionsordninger oprettet i Danmark
 - 3.2.9.1. Gældende regler
 - 3.2.9.2. Lovforslaget
- 4. Økonomiske konsekvenser for det offentlige
- 5. Administrative konsekvenser for det offentlige
- 6. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet
- 7. Administrative konsekvenser for borgerne
- 8. Miljømæssige konsekvenser
- 9. Forholdet til EU-retten
- 10. Høring
- 11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at foretage en række justeringer i form af mindre ændringer og præciseringer af de regler om omlægning af pensionsbeskatningssystemet, der blev gennemført i 2007. Omlægningen var en følge af EF-Domstolens underkendelse af de danske pensionsbeskatningsregler i dom af 30. januar 2007 i sag C-150, Kommissionen mod Danmark.

2. Lovforslagets formål og baggrund

I 2007 blev der gennemført en reform af pensionsbeskatningssystemet. Baggrunden for reformen var EF-Domstolens dom af 30. januar 2007 i sag C-150/04, Kommissionen mod Danmark. Efter de dagældede regler var alene pensionsordninger oprettet i danske livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pengeinstitutter skattebegunstiget, idet indbetalinger på sådanne ordninger kunne fradrages, eller der kunne bortses fra indbetalingerne, ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Danmark havde ifølge Domstolen tilsidesat sine forpligtelser i henhold til fællesskabsrettens regler om fri bevægelighed for tjenesteydelser m.v. Det skyldtes, at Danmark forbeholdt fradragsretten for indbetalinger til penge- og pensionsinstitutter med hjemsted i Danmark, mens der ikke blev indrømmet noget fradrag for indbetalinger til penge- og pensionsinstitutter med hjemsted i andre medlemsstater.

Som følge af dommen blev skattebegunstigelsen efter pensionsbeskatningsloven udvidet (lov nr. 1534 af 19. december 2007) til også at omfatte indbetalinger til pensionsordninger oprettet i livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pengeinstitutter i lande inden for EU/EØS. Der blev indført fradragsret for udenlandske pensionsordninger efter en aftalemodel. Aftalemodellen går ud på, at de udenlandske pensionsudbydere skal indgå en

forpligtende aftale med de danske myndigheder om at foretage indberetning, indeholdelse og indbetaling af skat på tilsvarende vis som danske institutter.

For så vidt angår udenlandske pensionsordninger, som medbringes her til landet af personer i forbindelse med tilflytning (vandrende arbejdstagere), blev der indført en særlig godkendelsesordning. En vandrende arbejdstager har ikke haft mulighed for eller grund til ved oprettelsen af pensionsordningen at overveje, om ordningen opfylder betingelserne i den danske pensionsbeskatningslov, og dermed, om ordningen berettiger til fradrags- eller bortseelsesret i den danske skattepligtige indkomst. Sådanne ordninger kan for en vis periode godkendes efter lempelige regler og dermed berettiger til fradrags- eller bortseelsesret ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Der blev endvidere gennemført en omlægning af pensionsafkastbeskatningssystemet (lov nr. 1535 af 19. december 2007). Pensionsafkastbeskatningsloven blev affattet på ny, da det ikke var muligt at bibeholde skattepligten på institutniveau for ordninger i livsforsikringsselskaber og pensionskasser m.v., idet dansk beskatningsret ikke kan udstrækkes til udenlandske pensionsinstitutter. Efter den nye pensionsafkastbeskatningslov blev skattepligten omlagt fra institut- til individniveau, således at skattepligten som hovedregel påhviler de enkelte indehavere af pensionsordninger. Det gælder uanset, om pensionsordningen er oprettet i et penge- eller pensionsinstitut med hjemsted her i landet eller i et penge- eller pensionsinstitut med hjemsted i et andet land inden for EU/EØS. Den nye pensionsafkastbeskatningslov har virkning fra og med indkomståret 2010. For pensionsberettigede med pensionsordninger i udenlandske pensionsinstitutter har den nye pensionsafkastbeskatningslov dog virkning fra og med indkomståret 2008.

Ved dette lovforslag foreslås en række mindre justeringer af de regler, der blev gennemført i 2007. Det gælder såvel reglerne i den nye pensionsafkastbeskatningslov som reglerne i pensionsbeskatningsloven. Herudover foreslås indført en alternativ valgfri måde at opgøre det skattepligtige afkast af pensionsordninger i pensionsinstitutter på.

2.1. Ændringer i pensionsafkastbeskatningsloven

I pensionsafkastbeskatningsloven, lov nr. 1535 af 19. december 2007, foretages en række ændringer af teknisk eller præciserende karakter. De væsentligste er:

Der foreslås for det *første*, at give at pensionsinstitutter mulighed for at vælge at opgøre det skattepligtige afkast af pensionsafkastskattepligtige pensionsordninger på en mere direkte måde, hvor der som udgangspunkt kun sker beskatning af aftalt rente og rentebonus dvs. af rentetilskrivningen på det såkaldte 2. ordens grundlag.

For det *andet* foreslås det, at den gældende pensionsafkastskattepligt af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter videreføres i den nye pensionsafkastbeskatningslov.

For det *trede* foreslås det, at de gældende nedsættelser af beskatningsgrundlaget for afviklingskasser videreføres i den nye pensionsafkastbeskatningslov.

For det *fjerde* foreslås det at videreføre den gældende fradragsret for livsforsikringsselskabers formueforvaltningsomkostninger i den nye pensionsafkastbeskatningslov. For markedsrenteprodukter foreslås fradragsretten i institutbeskatningen dog erstattet af en individuel fradragsret i beskatningsgrundlaget for den enkelte pensionskunde.

For det *femte* foreslås det at ændre henvisningen til kollektivt bonuspotentiale til ufordelte bonusreserver ved beregningen af overgangsfradraget i den nye pensionsafkastbeskatningslov. Herved sikres det, at det er alle de

ufordelte midler i pensionsinstituttet, der efter bestemmelsen indgår i beregningen.

For det *sjette* foreslås det at ændre indeholdelsestidspunktet for skat af markedsrenteprodukter, så der kun skal indeholdes skat én gang om året. Med forslaget kommer pensionsinstitutternes indeholdelsespligt for markedsrenteprodukter i vidt omfang til at svare til pengeinstitutternes indeholdelsespligt for pengeinstitutordninger.

2.2. Ændringer i pensionsbeskatningsloven

I pensionsbeskatningsloven foretages der en række mindre ændringer, hvoraf nogle er af teknisk eller præciserende karakter. De væsentligste er:

Det foreslås for det *første* at ændre reglerne således, at de ordninger, som vandrende arbejdstagere kan få godkendt, skal være oprettet i et udenlandsk penge- eller pensionsinstitut. Efter ordlyden af gældende regler kan ordningen være oprettet i såvel et udenlandsk som et dansk penge- eller pensionsinstitut. Det har imidlertid ikke været hensigten, at sådanne ordninger også skal kunne oprettes i danske penge- eller pensionsinstitutter.

Det foreslås for det *andet*, at vandrende arbejdstagere, der er begrænset skattepligtige, kan opnå bortseelsesret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger. En begrænset skattepligtig, der ikke er omfattet af grænsegængerreglerne, kan efter gældende regler ikke opnå SKATs godkendelse af en udenlandsk pensionsordning. For indbetalinger på en pensionsordning oprettet i et dansk penge- og pensionsinstitut er der bortseelsesret. Denne forskelsbehandling foreslås fjernet.

Det foreslås for det *tredje*, at der skal ske beskatning af udbetalinger fra udenlandske pensionsordninger, selvom pensionsopspareren på udbetalingstidspunktet ikke er fuldt skattepligtig, hvad enten den pågældende har været fuldt skattepligtig, og den fulde skattepligt herefter er ophørt, eller den pågældende har været begrænset skattepligtig, og den begrænsede skattepligt herefter er ophørt. Efter ordlyden af den gældende bestemmelse er der tvivl om, hvorvidt der skal ske beskatning, hvis personen aldrig har været fuldt skattepligtig til Danmark, men kun begrænset skattepligtig.

Det foreslås for det *fjerde*, at pensionsopspareren for en pensionsordning oprettet i pengeinstitutter eller kreditinstitutter, der opfylder betingelserne for beskatning efter de almindelige regler, kan vælge at give afkald på beskatning efter de almindelige regler. Med forslaget skabes der ligestilling med livsforsikringer og pensionskasseordninger.

3. Lovforslagets enkelte elementer

3.1. Ændringer i pensionsafkastbeskatningsloven

3.1.1. Ny valgfri metode for opgørelse af det skattepligtige afkast af pensionsordninger i pensionsinstitutter

3.1.1.1. Gældende regler

Efter den gældende opgørelsesregel beskattes forskellen mellem et korrigeret ultimodepot og et korrigeret primodepot, hvor depotet svarer til den retrospektive hensættelse i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Metoden medfører, at de pensionsberettigede, ud over beskatning af aftalt rente og rentebonus, som udgangspunkt

også beskattes af eventuel omkostnings- og risikobonus, medmindre det kan dokumenteres, at bonus kan henføres til overskud på risiko- og omkostningselementerne.

3.1.1.2. Lovforslaget

Efter den nye opgørelsesregel får pensionsinstitutterne mulighed for at vælge at opgøre beskatningsgrundlaget på en mere direkte måde, hvor der som udgangspunkt kun sker beskatning af aftalt rente og rentebonus, der tilskrives den pensionsberettigedes depot, dvs. rentetilskrivningen på 2. ordens grundlaget.

Forslaget indeholder desuden nogle bestemmelser, der sikrer, at der også sker beskatning af rentebonus og investeringsafkast, som den pensionsberettigede har erhvervet ret til på anden måde end ved tilskrivning til depotet.

Herudover foreslås nogle værnsregler, der sikrer, at der ikke uden beskatning kan tilskrives mere i skattefri omkostnings- og risikobonus til gruppen, end der kan indeholdes i årets overskud på risiko- og omkostningselementerne for gruppen opgjort på 2. orden, dvs. på baggrund af de faktiske omkostnings- og risikopræmier, samt eventuelt opsparet risiko- og omkostningsoverskud opgjort på 2. orden.

For at minimere pensionsinstitutternes risiko for at give for meget risiko- eller omkostningsbonus i forhold til årets, og eventuelle tidligere års opsparede, overskud på risiko- eller omkostningselementerne, som følge af pensionsinstitutternes praksis om forlodsbonus, foreslås det, at der kun sker beskatning af pensionsopsparerens, hvis omkostnings- eller risikoresultatet er negativt beregnet over 3 år. Pensionsinstitutterne har således mulighed for at rette op på et års fejlskøn over omkostninger eller risikoudgifter de efterfølgende år, uden at der sker beskatning af kunden. ~~Den~~ betingelse for opgørelse af beskatningsgrundlaget efter den nye bestemmelse, at pensionsinstituttet opgør det realiserede resultat, der tilfalder forsikringsbestanden i et omkostnings-, risiko- og renteresultat for hver gruppe af forsikringer, samt at pensionsinstituttet holder regnskab med tilskrivning af gruppens overskud på rente-, risiko og omkostningsresultatet til hver forsikring. Herved er det muligt at kontrollere, om rentetilskrivningen på 2. ordens grundlaget svarer til årets tilskrivning af rentebonus og aftalte rente, ligesom det er muligt at kontrollere, om der er underskud på omkostnings- og risikoresultatet på 2. orden for gruppen, hvilket indgår i de ovenfor anførte værnsregler. Det er samtidig muligt at kontrollere, hvor stor en del af de ufordelte bonusreserver, der er opbygget af overskud på rente-, risiko- og omkostningselementerne, og dermed enten skal beskattes ved tilskrivning, hvis det tilskrevne beløb stammer fra opsparet rentebonus, eller kan tilskrives skattefrit, hvis beløbet stammer fra opsparet omkostnings- eller risikobonus.

I forlængelse heraf foreslås der desuden indført en skematisk regel for opdeling af de ufordelte bonusreserver i pensionsinstitutter, der ved overgang til den nye pensionsafkastbeskatningslov ikke kan opdele de ufordelte bonusreserver i overskud på rente-, risiko- og omkostningselementerne. Den skematiske regel beregner på baggrund af de seneste 5 års rente-, risiko- og omkostningsresultater på institutniveau, hvor stor en del af de ufordelte bonusreserver, der er opbygget af henholdsvis overskud på rente- risiko og omkostningselementerne.

3.1.2. Videreførelse af pensionsafkastskattepligt for pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter

3.1.2.1. Gældende regler

Det løbende afkast af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 er som udgangspunkt ikke undergivet beskatning. Er pensionsordningen m.v. oprettet i et dansk pensionsinstitut, vil pensionsinstituttet dog efter gældende regler være skattepligtigt af afkastet af pensionsordningen efter den gamle pensionsafkastbeskatningslov, der har virkning for pensionsordninger i danske pensionsinstitutter til og med indkomståret 2009.

Ved omlægningen af pensionsafkastskattepligten fra institut- til individniveau i den nye pensionsafkastbeskatningslov, der blev vedtaget lige før jul sidste år, blev skattepligten af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 ved en fejl ikke videreført på individniveau. Pensionsordninger mv. omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter vil således fra og med 2010 være undtaget fra pensionsafkastskat.

3.1.2.2. Lovforslaget

Det har ikke været tilsigtet at fritage pensionsordninger m.v. omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter fra pensionsafkastbeskatning. Det foreslås derfor, at den gældende pensionsafkastskattepligt af disse pensionsordninger m.v. videreføres i den nye pensionsafkastbeskatningslov, der har virkning for ordninger i danske pensionsinstitutter fra og med 2010.

3.1.3. Videreførelse af nedsættelser af beskatningsgrundlaget for afviklingskasser

3.1.3.1. Gældende regler

Pensionskasser under afvikling kan under visse betingelser fortsætte med at blive beskattet på institutniveau. Ved en fejl blev de gældende nedsættelser af beskatningsgrundlaget for sådanne afviklingskasser ikke videreført med omlægningen af pensionsafkastbeskatningen ved lov nr. 1553 af 19. december 2007. Afviklingskasser, der fortsætter på institutbeskatning, vil således få en skærpelse af beskatningen fra og med 2010.

3.1.3.2. Lovforslaget

Det har ikke været tilsigtet at skærpe beskatningen for afviklingskasser, der vælger institutbeskatning. Det foreslås derfor at videreføre de relevante nedsættelser af beskatningsgrundlaget for afviklingskasser.

3.1.4. Fradrag for formueforvaltningsomkostninger på individniveau for markedsrenteprodukter

3.1.4.1. Gældende regler

Efter gældende regler kan formueforvaltningsomkostninger fratrækkes på institutniveau. I forbindelse med omlægningen af pensionsafkastbeskatningen, der får virkning fra og med indkomståret 2010, blev fradraget for formueforvaltningsomkostninger ved en fejl ikke videreført ved opgørelsen af institutbeskatningen for livsforsikringsselskaber, men kun ved opgørelsen af institutbeskatningen for pensionskasser og ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for pengeinstitutordninger.

3.1.4.2. Lovforslaget

Det foreslås, at den gældende fradragsret for livsforsikringsselskabets formueforvaltningsomkostninger videreføres.

For markedsrenteprodukter foreslås fradragsretten i institutbeskatningen dog erstattet af en individuel fradragsret i beskatningsgrundlaget for den enkelte pensionskunde. Dette skyldes, at pensionsinstituttet efter omlægningen af pensionsafkastbeskatningen ikke længere har mulighed for at udnytte en fradragsret for formueforvaltningsomkostninger vedrørende markedsrenteprodukter. Der er således ingen ufordelte bonusreserver tilknyttet markedsrenteprodukter, og kunden skal derfor betale sine egne formueforvaltningsomkostninger.

3.1.5. Teknisk ændring af opgørelsen af overgangsfradrag for ordninger i livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pensionsfonde

3.1.5.1. Gældende regler

Ifølge den nye pensionsafkastbeskatningslov indgår kollektivt bonuspotentiale i opgørelsen af overgangsfradraget for ordninger i livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pensionsfonde.

3.1.5.2. Lovforslaget

Det foreslås, at henvisningen til kollektivt bonuspotentiale ændres til ufordelte bonusreserver. Herved sikres det, at det er en forholdsmæssig andel af alle de ufordelte midler i pensionsinstituttet, der efter bestemmelsen indgår i friholdelsesbrøken, eller i det ufordelte beløb, som pensionsinstituttet efter bestemmelsen kan vælge at bortse fra. Ufordelte bonusreserver består ud over kollektivt bonuspotentiale også af ufordelte kollektive særlige bonushensættelser og akkumuleret værdiregulering.

3.1.6. Ændret tidspunkt for indeholdelse af pensionsafkastskat af markedsrenteprodukter

3.1.6.1. Gældende regler

Ifølge den nye pensionsafkastbeskatningslov skal pensionsinstituttet indeholde pensionsafkastskat inden tilførsel af midler til depotet, særlige bonushensættelser eller udbetaling af pensionisttillæg. Denne bestemmelse er administrativt byrdefuld for pensionsinstitutterne for så vidt angår markedsrenteprodukterne, fordi afkastet af disse produkter tilskrives løbende, og i øvrigt svinger op og ned efter udviklingen i værdien af de aktiver, der er investeret i.

3.1.6.2. Lovforslaget

Det foreslås, at pensionsinstituttet for markedsrenteprodukter skal indeholde pensionsafkastskatten og den dertilhørende rente på den pensionsberettigedes depot en uge før den 31. marts året efter indkomståret.

Det foreslås herudover, at pensionsinstituttet skal betale skatten, uanset om der på betalingstidspunktet er likvide midler på kundens depot til at betale skatten med eller ikke. Den pensionsberettigede forrenter det beløb, som forsikringsselskabet m.v. måtte have udlagt for den pensionsberettigede, med en rente svarende til markedsrenten fra 15 dage efter det tidspunkt, forsikringsselskabet m.v. har gjort kontohaveren skriftligt opmærksom på udlæget.

Forslaget svarer i store træk til bestemmelsen for pengeinstitutordninger.

3.2. Ændringer i pensionsbeskatningsloven

3.2.1. Krav om, at pensionsordninger, som vandrende arbejdstagere kan få godkendt, skal være oprettet i udlandet

3.2.1.1. Gældende regler

SKAT kan godkende pensionsordninger, som er oprettet inden for EU/EØS, som fradragsberettigede for personer, der ved tilflytning til Danmark bliver fuldt skattepligtige efter kildeskatteloven og efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst anses for hjemmehørende i Danmark. En række betingelser skal være opfyldt for, at ordningen kan godkendes. Ordningen skal i hovedsagen svare til en ordning oprettet i et dansk pensionsinstitut, og ordningen skal have kvalificeret til nedslag i den skattepligtige indkomst. Personen skal før tilflytningen til Danmark have deltaget i og bidraget til ordningen i mindst 1 år. Endvidere må personen ikke i de seneste 3 år forud for tilflytningen have været fuldt skattepligtig til Danmark.

3.2.1.2. Lovforslaget

Efter gældende regler skal ordningen være oprettet i et penge- eller pensionsinstitut inden for EU/EØS. Afgrænsningen omfatter efter ordlyden dermed også Danmark.

Det har imidlertid ikke været hensigten, at tilflyttere skal kunne få en pensionsordning oprettet i danske pensionsinstitutter godkendt på lempeligere vilkår end hvad der gælder for de pensionsordninger, som herboende kan oprette i danske pensionsinstitutter.

Det foreslås derfor, at de pensionsordninger, som en tilflytter kan få godkendt som fradragsberettiget eller bortseelsesberettiget, skal være oprettet i et udenlandsk pensionsinstitut. Hermed undgås den situation, hvor der vil kunne eksistere to versioner af den samme type pensionsordning i et dansk pensionsinstitut, hvor den pensionsordning, som herboende kan oprette, skal opfylde alle de betingelser, der gælder for pensionsordningen, medens den variant af pensionsordningen, som tilflyttere kan få godkendt, kan godkendes på lempelige betingelser.

3.2.2. Begrænset skattepligtige vandrende arbejdstagere kan opnå bortseelsesret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger

3.2.2.1. Gældende regler

SKAT kan godkende pensionsordninger, som er oprettet inden for EU/EØS, som fradragsberettigede for personer, der ved tilflytning til Danmark bliver fuldt skattepligtige efter kildeskatteloven og efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst anses for hjemmehørende i Danmark.

Denne mulighed gælder endvidere tilsvarende for grænsegængere. Grænsegængere er begrænset skattepligtige, som oppebærer mindst 75 pct. af deres erhvervsmæssige indkomst fra kilder i Danmark. Formålet med reglen er at give personer, som oppebærer hovedparten af deres samlede indkomst i Danmark, men som ikke er fuldt skattepligtige til Danmark, samme adgang som fuldt skattepligtige til at få godkendt en pensionsordning på lempelige vilkår.

Reglerne indebærer, at en arbejdstager, der bliver begrænset skattepligtig her til landet, og som ikke opfylder betingelserne for at blive omfattet af grænsegængerreglerne, ikke kan få en udenlandsk pensionsordning godkendt af SKAT. Opretter arbejdstageren en pensionsordning i et dansk penge- eller pensionsinstitut, stilles der ikke krav om, at pensionsordningen skal godkendes af SKAT for, at arbejdstageren kan opnå bortseelsesret for arbejdsgiverens indbetalinger på pensionsordningen. Efter pensionsbeskatningsloven gælder bortseelsesretten for indbetalinger på en pensionsordning også for begrænset skattepligtige. Fradragsretten for indbetalinger til en pensionsordning, dvs. privattegnede ordninger, gælder kun for fuldt skattepligtige.

3.2.2.2. Lovforslaget

Forskelsbehandlingen mellem danske og udenlandske pensionsordninger for begrænset skattepligtige med arbejdsgiverordninger vil kunne anses for at være en tilsidesættelse af Danmarks forpligtelser i henhold til fællesskabsrettens regler om fri bevægelighed for tjenesteydelser m.v.

Det foreslås, at denne forskelsbehandling af begrænset skattepligtige fjernes ved at give mulighed for, at begrænset skattepligtige kan opnå godkendelse af en udenlandsk pensionsordning som bortseelsesberettiget. Udvidelsen af bortseelsesretten vil gælde for begrænset skattepligtige, der ikke er omfattet af grænsegængerreglerne, idet de sidstnævnte i forvejen har bortseelsesret for arbejdsgiverens indbetalinger.

3.2.3. Krav om beskatning til Danmark, når personen har været begrænset skattepligtig

3.2.3.1. Gældende regler

Det er en betingelse for SKATs godkendelse af en pensionsordning oprettet i udlandet, at personen indvilliger i at blive beskattet af udbetalinger, der modtages efter, at personen ikke længere er fuldt skattepligtig eller hjemmehørende i Danmark efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst, i det omfang Danmark efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og personens bopælsland ville kunne have beskattet personen som følge af, at forsikringsselskabet m.v. havde haft hjemsted her i landet.

Efter bestemmelsens ordlyd er der tvivl om, hvorvidt der skal ske beskatning, hvis personen aldrig har været fuldt skattepligtig til Danmark men kun begrænset skattepligtig. Har personen aldrig været fuldt skattepligtig, kan vedkommende heller ikke opfylde betingelsen om ikke længere at være fuldt skattepligtig.

3.2.3.2. Lovforslaget

Hensigten med reglen har været, at der skal ske beskatning af udbetalinger, selvom den pågældende på udbetalingstidspunktet ikke er fuldt skattepligtig, hvad enten den pågældende har været fuldt skattepligtig, og den fulde skattepligt herefter er ophørt, eller den pågældende har været begrænset skattepligtig, og den begrænsede skattepligt herefter er ophørt. Det foreslås derfor at ændre bestemmelsen således, at der skal ske beskatning af udbetalinger, selvom personen på udbetalingstidspunktet ikke er fuldt skattepligtig.

3.2.4. Mulighed for afkald på beskatning efter de almindelige regler af pengeinstitutordninger, selvom betingelserne herfor er opfyldt

3.2.4.1. Gældende regler

Pensionsbeskatningsloven omfatter en række indkomstskattepligtige pensionsordninger og forsikringer m.v. Det drejer sig om ordninger, der ikke omfattes af de almindelige regler om fradrag for indbetalinger, beskatning af afkastet med normalt 15 pct. og indkomstskat eller afgift af udbetalinger. For disse ordninger gælder som *udgangspunkt*, at der ikke er fradragsret for indbetalinger til ordningen, at afkastet beskattes som kapitalindkomst og, at udbetalinger fra ordningen ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

Der kan være forskellige grunde til, at ordningen ikke er omfattet af de almindelige regler. Det kan være, at ordningen ikke opfylder betingelserne for fradragsret. Det kan endvidere være, at ordningen ganske vist opfylder betingelserne for fradragsret, men at pensionsopspareren ved oprettelsen af ordningen har fravalgt denne mulighed.

Regelsættet for de ordninger, hvor indbetalinger ikke er fradragsberettiget m.m., er i 2007 udvidet med pensionsordninger, der er oprettet i penge- og kreditinstitutter. For sådanne ordninger, der faktisk *opfylder* betingelserne for fradragsret, skal ordningen behandles efter regelsættet om fradrag for indbetalinger, afkastbeskatning og skat eller afgift af udbetalinger. Der er ikke mulighed for at give afkald på at lade ordningen være omfattet af regelsættet for fradragsberettigede ordninger.

3.2.4.2. Lovforslaget

Pensionsopspareren kan for ordninger, der faktisk opfylder betingelserne for fradrag m.m. vælge at give afkald på beskatning efter de almindelige regler. Der er tilfældet for livsforsikringer og pensionskasseordninger, men ikke for pensionsordninger i penge- og kreditinstitutter.

Der er ingen begrundelse for, at pensionsopspareren for pensionsordninger i penge- og kreditinstitutter ikke ligesom for livsforsikringer og pensionskasseordninger skal kunne fravælge beskatning af ordningen efter de almindelige regler.

Det foreslås derfor, at pensionsopspareren for en pensionsordning oprettet i pengeinstitutter eller kreditinstitutter, der opfylder betingelserne for beskatning efter de almindelige regler, kan vælge at give afkald på beskatning efter de almindelige regler.

3.2.5. Præcisering af, hvor udenlandske pensionsordninger skal oprettes

3.2.5.1. Gældende regler

Efter gældende regler skal penge- eller pensionsinstituttet have hjemsted i et land inden for EU/EØS og her have tilladelse til at drive penge- og pensionsinstitutvirksomhed. Endvidere skal SKAT godkende pensionsordningen henholdsvis penge- eller pensionsinstituttet til at udbyde fradragsberettigede pensionsordninger.

Retstilstanden er den, at penge- og pensionsinstituttet skal have hjemsted i et andet land inden for EU/EØS end Danmark, idet SKAT ikke skal godkende danske pensionsordninger eller danske penge- og pensionsinstitutter.

3.2.5.2. Lovforslaget

Det fremgår ikke helt tydeligt af gældende bestemmelser om de pensionsordninger, der kan oprettes i lande inden for EU/EØS, vedrører andre lande inden for EU/EØS end Danmark. Det samme gælder bestemmelserne om de penge- og pensionsinstitutter inden for EU/EØS, hvori der kan oprettes fradragsberettigede pensionsordninger. Det foreslås derfor at præcisere, at det udenlandske penge- og pensionsinstitut skal være beliggende i et andet land inden for EU/EØS end Danmark, og at den udenlandske pensionsordning henholdsvis det udenlandske penge- og pensionsinstitut skal være godkendt af SKAT.

3.2.6. Tilbagesøgning af afgift ved tilbagebetaling af visse ikke fradragsberettigede kapitalpensionsindbetalinger.

3.2.6.1. Gældende regler

Der kan ikke opnås fradrag for indbetalinger på kapitalpension i det omfang, indbetalingerne overstiger den personlige indkomst i det pågældende indkomstår. Tilsvarende er der ikke fradragsret for indskud på kapitalpension, der overstiger det årlige maksimum for indskud på kapitalpension. Eventuelt overskydende beløb kan dog bl.a.

kræves tilbagebetalt. Hvis der er sket afgiftsberigtigelse af det pågældende beløb inden anmodningen om tilbagebetaling, kan afgiften ikke søges tilbagebetalt hos told- og skatteforvaltningen. Derimod er der mulighed for tilbagesøgning i en lignende situation, nemlig tilbagesøgningsmuligheden knyttet til ikke-fradragsberettigede kapitalpensionsindbetalinger, der sker efter, at der er foretaget udbetalinger fra en kapitalpension ejet af den pågældende pensionsopsparer.

3.2.6.2. Lovforslaget

Det foreslås at give adgang til tilbagesøgning af pensionsafgift i de nævnte tilfælde, således at der skabes ligestilling mellem de to situationer.

3.2.7. Anvendelse af LIFO-princippet ved udbetaling af kapitalpension ved pensionsbegivenhedens indtræden

3.2.7.1. Gældende regler

Ved udbetaling af kapitalpension skal der som udgangspunkt betales afgift med 40 pct. af det udbetalte beløb. Er kapitalpensionen oprettet før 1. januar 1980, svares der dog alene afgift med 25 pct. af den samlede værdi af kapitalpensionen pr. 31. december 1979, og 40 pct. af resten.

Vedrører en udbetaling kun en del af en ordning, anses denne del fortrinsvis at hidrøre fra senere bidrag eller præmier (LIFO-princippet). Det fremgår dog ikke direkte af loven.

3.2.7.2. Lovforslaget

Det foreslås at præcisere, at LIFO-princippet også finder anvendelse ved udbetaling af kapitalpension ved pensionsbegivenhedens indtræden.

3.2.8. Justering af reglerne om, at der ikke skal betales afgift af ordningen, fordi der ikke har været fradrag for indbetalingen

3.2.8.1. Gældende regler

Efter pensionsbeskatningsloven skal ejeren af en pensionsordning betale afgift af udbetalinger fra en pensionsordning efter de almindelige regler, selvom ejeren ikke har været skattepligtig her i landet i den periode, hvor indbetalingerne til ordningen skete. Det betyder, at ejeren skal betale afgift, selvom pensionsopsparerer ikke har haft fradragsret for indbetalingerne til ordningen. Som en undtagelse herfra gælder, at udbetalinger, der svarer til indbetalinger (opgjort efter et krone til krone princip), som personen ikke har opnået hel eller delvis fradragsret eller bortseelsesret for her i landet eller i udlandet, er afgiftsfrie. Den sidstnævnte regel (undtagelsesreglen) blev indført ved omlægningen af pensionsbeskatningssystemet i 2007.

3.2.8.2. Lovforslaget

Reglen om, ejeren af en pensionsordning skal betale afgift af udbetalinger fra en pensionsordning, selvom ejeren ikke har været skattepligtig her i landet i den periode, hvor indbetalingerne til ordningen skete, opfyldte ikke idealet om symmetri i beskattningen. Det er grunden til, at der ved omlægningen af pensionsbeskatningssystemet i 2007 blev indført en undtagelse fra ovennævnte hovedregel, der skulle skabe symmetri i beskattningen. Reglen går ud på, at udbetalinger, der svarer til indbetalinger (opgjort efter et krone til krone princip), som personen ikke har opnået hel eller delvis fradragsret eller bortseelsesret for her i landet eller i udlandet, er afgiftsfrie.

Lovteknisk hænger hovedreglen og undtagelsesreglen imidlertid ikke sammen. På den ene side dækker undtagelsesreglen altid hovedreglen. På den anden side kan der være andre tilfælde end fravær af skattepligt til Danmark, der indebærer, at der ikke er fradragsret for indbetalingen til pensionsordningen. Eksempelvis er der ikke fradrag for indbetalinger til en kapitalpension, der overstiger kapitalpensionsloftet.

Udgangspunktet bør være, at har pensionsopsparerer ikke haft fradragsret for indbetalingerne til ordningen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i Danmark, skal udbetalinger, der hidrører fra disse indbetalinger, heller ikke afgiftsbelægges i Danmark, opgjort efter et krone til krone princip. Det foreslås derfor at ændre loven, så retstilstanden bliver det, der fremgår af den gældende undtagelsesregel, svarende til, hvad der i øvrigt gælder for indkomstskattepligtige pensionsudbetalinger.

3.2.9. Lempelsesregel for udenlandske pensionsopsparerers pensionsordninger oprettet i Danmark

3.2.9.1. Gældende regler

Opretter en person en pensionsordning i et pensionsinstitut i et land, hvormed Danmark har indgået en dobbelt-beskatningsaftale om kildelandsbeskatning, og får den godkendt som fradragsberettiget, og flytter personen siden til det pågældende land, ville det kunne beskatte pensionsudbetalingerne som kildeland såvel som bopælsland, mens Danmark vil kunne beskatte udbetalingerne i overensstemmelse med personens erklæring efter pensionsbeskatningsloven. Det andet land bør som bopælsland for pensionisten anvende interne lempelsesregler på den danske beskatning.

Det bør Danmark også gøre i den omvendte situation. I denne situation – dvs. hvor ordningen af en udenlandsk bosiddende person er oprettet i Danmark, som pensionisten flytter til før sin pensionering, og hvor der er givet fradrag i det hidtidige bopælsland – bør Danmark lempe for dette lands indkomstskat, som måtte være hjemlet i en erklæring fra pensionisten til det pågældende lands skattemyndigheder.

Imidlertid er hjemlen til en sådan lempelse ikke ganske klar.

3.2.9.2. Lovforslaget

Det foreslås at justere pensionsbeskatningsloven, således at der i den nævnte situation lempes for skat, som måtte være hjemlet i en erklæring fra pensionisten til det pågældende lands skattemyndigheder.

4. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslagene sikrer, at pensionsbeskatningsreglerne bliver i overensstemmelse med den tiltænkte udformning ved omlægningen af de danske pensionsbeskatningsregler, som blev vedtaget af Folketinget i december 2007. Forslagene medfører derfor ingen egentlige provenumæssige konsekvenser.

5. Administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at medføre nogen nævneværdige administrative konsekvenser for det offentlige.

6. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget medfører ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget foretages en række justeringer i form af mindre ændringer og præciseringer af de regler om omlægning af pensionsbeskatningssystemet, der blev gennemført i 2007. Omlægningen var en følge af EF-Domstolens underkendelse af de danske pensionsbeskatningsregler i dom af 30. januar 2007 i sag C-150/04, Kommissionen mod Danmark. Ved omlægningen blev der i pensionsbeskatningsloven indført fradragsret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger, og pensionsafkastbeskatningsloven blev nyaffattet. Såvel ændringerne i pensionsbeskatningsloven som nyaffattelsen af pensionsafkastbeskatningsloven vurderedes at være i overensstemmelse med EU-retten. Lovforslaget indeholder ikke nye EU-retlige aspekter.

10. Høring

Lovforslaget har været i høring hos Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Dansk Erhverv, Forvaltningshøjskolen, Dansk Industri, Center for Kvalitet i Reguleringen, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Dansk Aktionærforening, Foreningen Danske Revisorer, Finansrådet, Finansministeriet, Forsikring og Pension, Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, FTF, Finanstilsynet, Håndværksrådet, InvesteringsForeningsRådet, Kommunernes Landsforening, Dansk Landbrugsrådgivning, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Told & Skatteforbund, Den Danske Skatteborgerforening, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Foreningen af Firmapensionskasser, OMX, Den Nordiske Børs, København, Skatterevisorforeningen, SKAT, SKATs retssikkerhedschef, og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

11. Sammenfattende skema

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige		Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Med lovforslaget foretages en række justeringer i form af mindre ændringer og præciseringer af de regler om omlægning af pensionsbeskatningssystemet, der blev gennemført i 2007. Omlægningen var en følge af EF-Domstolens underkendelse af de danske pensionsbeskatningsregler i dom af 30. januar 2007 i sag C-150/04, Kommissionen mod Danmark. Ved omlægningen blev der i pensionsbeskatningsloven indført fradragsret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger, og pensionsafkastbeskatningsloven blev nyaffattet. Såvel ændringerne i pensionsbeskatningsloven som nyaffattelsen af pensionsafkastbeskatningsloven vurderedes at være i overensstemmelse med EU-retten. Lovforslaget indeholder ikke nye EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at den gældende pensionsafkastskattepligt af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter videreføres i den nye pensionsafkastbeskatningslov, lov nr. 1535 af 19. december 2007, der har virkning for ordninger i danske pensionsinstitutter fra og med indkomståret 2010.

Pensionsbeskatningslovens § 50 blev ved lov nr. 429 af 26. juni 1998 ophævet, og de forsikringer og pensionsordninger, som hidtil havde været omfattet af lovens § 50, blev ved lovændringen omfattet af lovens § 53 A eller § 53 B med virkning fra og med den 2. juni 1998. Dette var dog under forudsætning af, at forsikringen eller pensionsordningen var oprettet eller erhvervet den 18. februar 1992 eller senere, jf. lovens § 6, stk. 3. Pensionsbeskatningslovens § 50 finder således fortsat anvendelse for forsikringer og pensionsordninger, der er oprettet eller erhvervet *før* den 18. februar 1992.

Efter pensionsbeskatningslovens § 50, stk. 6, ses der bort fra tilskrivning af bonus og renter m.v. ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, når udbetalingen ikke er påbegyndt. Hermed er det løbende afkast af pensionsformuen som udgangspunkt ikke undergivet beskatning. Er pensionsordningen m.v. oprettet i et dansk pensionsinstitut, vil pensionsinstituttet dog efter gældende regler være skattepligtigt af afkastet af pensionsordningen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1075 af 5. november 2006 om beskatning af visse pensionskapitaler

m.v.(pensionsafkastbeskatningsloven), der har virkning for pensionsordninger i danske pensionsinstitutter til og med indkomståret 2009.

Ved omlægningen af pensionsafkastskattepligten fra institut- til individniveau i den nye pensionsafkastbeskatningslov, lov nr. 1535 af 19. december 2007, blev skattepligten af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 ved en fejl ikke videreført på individniveau. Efter §§ 40 og 41 i samme lov har pensionsberettigede til disse ordninger imidlertid ret til kompensation for tabet af fremtidig skattefrihed af afkastet af indeksobligationer og visse faste ejendomme. Det var således ikke meningen, at afkastet af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter med indførelsen af den nye pensionsafkastbeskatningslov fra og med indkomståret 2010 skulle fritages for pensionsafkastskat.

Med forslaget vil pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i danske pensionsinstitutter fortsat være skattepligtige efter pensionsafkastskatteloven. Det bemærkes, at afkast af pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 50 i udenlandske pensionsinstitutter fortsat er skattefrit.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af den foreslåede ændring af § 21, stk. 2, i pensionsafkastbeskatningsloven om indeholdelsespligten for markedsrenteprodukter.

Efter den gældende § 21, stk. 2, foretages opkrævningen af pensionsafkastskat for forsikrings- og pensionskasseordninger umiddelbart forud for tilskrivning af afkast til depot, særlige bonushensættelser eller udbetaling af pensionisttillæg. Tilskrivningen til depotet m.v. vil derfor være en nettotilskrivning. For at få det rette beskatningsgrundlag følger det derfor af § 4, stk. 3, nr. 2, at depotets m.v. nettotilvækst skal omregnes til en bruttotilvækst.

I lovforslagets § 1, nr. 10, foreslås § 21, stk. 2, i pensionsafkastbeskatningsloven ændret for markedsrenteprodukter. Efter forslaget skal pensionsinstituttet ligesom pengeinstitutterne kun indeholde skatten én gang årligt. Skatten skal efter bestemmelsen indeholdes en uge før sidste rettidige indbetalingsdag, der for pensionsinstitutterne er den 31. marts året efter indkomståret. Forslaget medfører, at der for markedsrenteprodukter vil ske en bruttotilskrivning til depotet. Det er således ikke, som efter gældende regler, nødvendigt at bruttoficere depottilvæksten.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse om opgørelse af beskatningsgrundlaget i § 4 opgøres beskatningsgrundlaget som et korrigeret ultimodepot minus et korrigeret primodepot. Ultimodepotet skal bl.a. korrigeres ved at tillægge risikopræmien på 1. orden, fratrasket en eventuel negativ risikobonus. Herved nedbringer en negativ risikobonus ikke beskatningsgrundlaget.

Risikopræmien på 1. orden er det beløb, der i henhold til aftalen med den forsikrede maksimalt kan trækkes på depotet til dækning af risikoudgifter. 1. ordens præmier skal efter Finanstilsynets regler være fastsat betryggende. Der vil således i de færreste tilfælde opstå et negativt risikoresultat på 1. orden, beregnet som 1. ordens risikopræmien fratrasket de faktiske risikoudgifter.

Det foreslås at udbygge den gældende bestemmelse for tilfælde med negativt risikoresultat på 1. orden, så ultimodepotet i disse situationer skal tillægges risikopræmien på 1. orden fratrasket det mindste beløb af enten negativ risikobonus eller negativt risikoresultat på 1. orden. Herved sikres det, at der i år med negativt risikoresultat på 1. orden, sker beskatning, hvis der er givet en for stor positiv risikobonus eller en numerisk for lille negativ risikobonus i forhold til årets risikoresultat på 1. orden.

Det kan bl.a. være aktuelt i situationer med negative risikopræmier. Negative risikopræmier er udtryk for, at de forventede skader udløser en gevinst for gruppen. Som eksempel kan tages en gruppe af 60 årige personer, der har sparet meget op. Hvis de dør, skal intet udbetales, da personerne i gruppen har opsatte livrenter, dvs. at de kun får løbende livrenteydelser udbetalt, hvis de f.eks. når at blive 67 år, og hvis de dør inden det 67. år, skal intet udbetales til de efterladte. Derved udløser dødsfald altid en gevinst for gruppen, og derfor er de forventede skader (de beregnede risikopræmier) negative.

Et negativt risikoresultat på 1. orden er ved negativ risikopræmie udtryk for, at årets antal skader (der i eksemplet giver instituttet en gevinst) ikke har været helt så høje som forventet i tarifgrundlaget.

Negativ risikobonus er ved negativ risikopræmie udtryk for, at den risikopræmie pensionsinstituttet så at sige reelt betaler til kunden, er lavere end den risikopræmie, der efter tarifgrundlaget er forudsat betalt til kunden.

Forslaget kan illustreres med et (forsimplet) eksempel på en opgørelse for en forsikringsgruppe med negativ risikopræmie. Der er også en negativ risikobonus, som betales af gruppens rentebonus efter skat:

Depot primo	10.000,0
Præmie	0,0 +
Omkostninger	0,0 -
Risikopræmie	260,0 -
Garanteret rente efter skat	0,0 +
Omkostningsbonus efter skat	0,0 +
Risikobonus efter skat	-130,0 +
Rentebonus efter skat	130,0 +
Reservespring	0,0 +
Udbetalinger	0,0 -
Depot ultimo	10.260,0

Med en antagelse om, at opsparerens forholdsmæssige andel af årets faktiske omkostninger på risikoelementerne er på -50, fås følgende risikoresultat:

	Risiko
1. ordens præmie	-260,0
Bonus	-130,0
2. ordens præmie	-130,0
Omkostninger	-50,0
Resultat 1. orden	-210,0
Resultat 2. orden	-80,0

Efter stk. 3, nr. 3, skal ultimodepotet tillægges betaling af risikopræmie for forsikringsdækningen, herunder eventuel negativ risikobonus.

Korrektion af ultimo depot jf. § 4 stk. 3		
Depot ultimo		10.260,0
Udbetalinger	0,0	+
Skattebeløb	22,9	+
Risikopræmie og neg. bonus	-130,0	+
Omkostninger og neg. bonus	0,0	+
Positiv omkost/risikobonus	0,0	-
Ultimo depot		10.152,9

Det betyder, at ultimodepotet nedsættes med den negative risikopræmie på -260 og kun korrigeres op med den negative risikobonus på -130, hvilket i alt giver en korrektion af ultimodepotet for risikopræmie og negativ risikobonus på -130.

Primo depot jf. stk. 4		
Depot primo		10.000,0
Indbetalinger	0,0	
Primo depot		10.000,0

Beskatningsgrundlaget efter § 4 udgør herefter:

Ultimo depot, jf. stk. 3	10.152,9
Primo depot, jf. stk. 4	10.000,0
Beskatningsgrundlag	152,9

PAL-skat 15 pct. **22,9**

Det er således alene rentebonusen efter skat på 130 som bliver PAL-beskattet, mens de 130, som er tilskrevet på risikoelementerne, ikke bliver beskattet.

Det fremgår dog klart af eksemplet, at en risikobonus på -130 er for numerisk lille til at sikre, at der ikke er underskud på risikoelementerne, og der dermed kan ske omkvalificering af rentebonus til risikobonus. I eksemplet kunne der kun være tilskrevet 50 på depotet, uden at der opstod et negativt risikoresultat, og der er derfor blevet tilskrevet 80 for meget. Af tabellen med risikoresultater ovenfor ses også, at 1. ordensresultatet fratrukket bonus efterlader et underskud på risikoelementerne på -80.

I år med negativt risikoresultat skal risikopræmien i stk. 3, nr. 3, derfor korrigeres med den mindste værdi af eventuel negativ risikobonus eller eventuel negativt risikoresultat.

Korrektion af ultimo depotet og beskatningsgrundlaget efter § 4 udgør herefter:

Korrektion af ultimo depot jf. § 4 stk. 3		
Depot ultimo		10.260,0
Udbetalinger	0,0	+
Skattebeløb	37,1	+
Risikopræmie og neg. bonus	-50,0	+
Omkostninger og neg. bonus	0,0	+
Positiv Omkost/risikobonus	0,0	-
Ultimo depot		10.247,1

Primo depot	
Depot primo	10.000,0
Indbetalinger	0,0
Primo depot	10.000,0

Ultimo depot, jf. stk. 3	10.247,1
Primo depot, jf. stk. 4	10.000,0
Beskatningsgrundlag	247,1

PAL-skat 15 pct. **37,1**

Korrektionen af ultimodepotet for risikopræmie og negativ risikobonus bliver efter forslaget $-260 - (-210) = -50$ i stedet for efter gældende regler $-260 - (-130) = -130$.

Resultatet bliver således, at også underskuddet på risikoelementerne på -80 efter skat bliver PAL-beskattet, da det ikke kan dokumenteres, at den numerisk for lille negative bonus kan henføres til årets overskud på risikoelementerne.

Til nr. 4

Det foreslås, at pensionsinstitutterne ved overgang til beskatning efter den nye pensionsafkastbeskatningslov kan vælge at opgøre det skattepligtige afkast på en anden måde end efter den gældende § 4.

Formålet med den gældende § 4 er som udgangspunkt at beskatte rente i henhold til aftalen og rentebonus, da dette i traditionelle livsforsikrings-/pensionskasseprodukter er udtryk for pensionsopsparerens andel af livsforsikringsselskabets/pensionskassens samlede formueafkast og dermed formueafkastet af den pågældendes pensionsopsparing.

Efter § 4 beskattes forskellen mellem et korrigeret ultimodepot og et korrigeret primodepotet, hvor depotet svarer til den retrospektive hensættelse i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Metoden medfører, at de pensionsberettigede, ud over beskatning af aftalt rente og rentebonus, som udgangspunkt også beskattes af eventuel omkostnings- og risikobonus, medmindre det kan dokumenteres, at bonus kan henføres til overskud på risiko- og omkostningselementerne. For at undgå omkvalificering af skattepligtig rentebonus til skattefri omkostnings- og risikobonus kan der maksimalt fradrages bonus, der kan henføres til årets risiko- eller omkostningsoverskud, svarende til forskellen mellem risiko- og omkostningspræmierne på 1. orden og de faktiske risikoudgifter og omkostninger. Risiko- og omkostningspræmier på 1. orden er de beløb, der i henhold til aftalen med de forsikrede maksimalt kan trækkes på depotet til dækning af risikoudgifter og omkostninger.

Branchen har påpeget, at den gældende § 4 medfører, at der sker en merbeskatning af pensionsopsparerne sammenlignet med beskatningen før omlægningen til individniveau, i de tilfælde, hvor pensionsinstitutterne ikke opfylder dokumentationskravet for omkostnings- og risikobonus.

Ifølge branchen medfører de gældende regler desuden, at den eksisterende praksis i branchen med at give omkostnings- og risikobonus forud for det enkelte regnskabsår vanskeliggøres i de tilfælde, hvor pensionsinstitutterne skønner omkostningerne eller risikoudgifterne for lavt og derfor giver pensionskunderne for meget bonus i forhold til årets overskud på risiko- og omkostningselementerne tillagt opsparet overskud fra tidligere år. I disse tilfælde anses den for meget tilskrevne bonus ikke for at være risiko- eller omkostningsbonus, men for at være rentebonus, hvorfor pensionsopsparerer skal beskattes af den for meget tilskrevne bonus.

Branchen har herudover påpeget, at flere danske pensionsinstitutter kun fører omkostnings- og risikoregnskaber på 2. orden. For disse pensionsinstitutter vil der derfor være store administrative omkostninger forbundet med at implementere regler på 1. orden. 2. ordens omkostnings- og risikopræmierne svarer til 1. ordens omkostnings- og risikopræmier minus omkostnings- og risikobonus. Omkostnings- og risikopræmier på 2. orden er således tættere på de faktiske beløb end omkostnings- og risikopræmier på 1. orden, der efter Finanstilsynets regler skal være fastsat betryggende.

Den nye § 4 a imødegår nogle af de påpegede problemer ved at give pensionsinstitutterne mulighed for at vælge at opgøre beskatningsgrundlaget efter en mere direkte metode, hvor der som udgangspunkt kun sker beskatning af aftalt rente og rentebonus, der tilskrives den pensionsberettigedes depot, jf. den foreslåede § 4 a, stk. 2, nr. 1, dvs. rentetilskrivningen på 2. ordens grundlaget. Der er således ikke, ligesom efter § 4, risiko for overbeskatning, i det omfang pensionsinstituttet ikke kan dokumentere, at tilskrevet bonus er omkostnings- eller risikobonus.

Det, der gør det muligt at lave en positiv definition af beskatningsgrundlaget i form af aftalt rente og tilskrevet rentebonus, er betingelsen i stk. 6 om, at pensionsinstituttet skal opgøre det realiserede resultat, der tilfalder forsikringsbestanden i et omkostnings-, risiko- og renteresultat for hver gruppe af forsikringer, samt holde regnskab med tilskrivning af gruppens overskud på renteresultatet til hver forsikring. Opfyldes denne betingelse, kan pensionsinstituttet således nøjagtigt redegøre for, hvor meget rentebonus der i året løb er tilskrevet hver enkelt af gruppens forsikringer.

De foreslåede § 4 a, stk. 2, nr. 2-4, og stk. 3, sikrer beskatning af rentebonus og investeringsafkast, som den pensionsberettigede har erhvervet ret til på anden måde end ved tilskrivning til depotet. § 4 a, stk. 2, nr. 2 og 4, samt stk. 3, svarer i store træk til de gældende regler i § 4, stk. 3, nr. 6 og 8, og stk. 5. Bestemmelserne gennemgås nedenfor. Der henvises i øvrigt til forarbejderne til lov nr. 1535 af 19. december 2007 (L 10).

Efter det foreslåede stk. 2, nr. 2, skal rentebonus, der ikke tilskrives den pensionsberettigedes depot, men er tilknyttet depotet således, at den indgår i forsikringens genkøbsværdi indgå i opgørelsen af beskatningsgrundlaget. Dette gælder, uanset hvordan rentebonus anvendes. Rentebonus, der indgår i den skattepligtiges genkøbsværdi, beskattes således, uanset om rentebonus anvendes til køb af tillægsforsikring, kontant bonus, bonusopsamling m.v.

Efter det foreslåede stk. 2, nr. 3, skal den del af tilskrivning til særlige bonushensættelser tilknyttet forsikringen/pensionskasseordningen, der stammer fra renteafkastet indgå i opgørelsen af beskatningsgrundlaget. Ved særlige bonushensættelser tilknyttet forsikringen forstås særlige bonushensættelser, der indgår i forsikringens genkøbsværdi, dvs. individuelle særlige bonushensættelser og fordelte kollektive særlige bonushensættelser, jf. §§ 134 og 138 i lov om finansiel virksomhed.

Ifølge bekendtgørelse nr. 1066 af 27. oktober 2006 om contributionsprincippet (contributionsbekendtgørelsen) fordeles årets realiserede resultat i en del, der tilfalder bestanden, og en del, der tilfalder egenkapitalen og særlige bonushensættelser. Efter stk. 6 er det kun en betingelse for opgørelse efter § 4 a, at instituttet opdeler den del af det realiserede resultat, der tilfalder bestanden i et rente-, risiko- og omkostningsresultat. Der skal derfor ikke umiddelbart opgøres et rente-, risiko- og omkostningsresultat for den del af det realiserede resultat, der tilfalder særlige bonushensættelser.

I den samtidig hermed udstedte bekendtgørelse om opgørelse af beskatningsgrundlaget og dokumentationskrav efter §§ 4 og 4 a i pensionsafkastbeskatningsloven, beregnes renteafkast, der tilskrives særlige bonushensættelser tilknyttet forsikringen/pensionskasseordningen efter en skematisk beregningsregel.

Først beregnes den del af årets investeringsafkast ifølge årsrapporten, der kan henføres til særlige bonushensættelser som årets investeringsafkast ifølge årsrapporten fratrukket den del af årets realiserede resultat, jf. § 2 i contributions-

bekendtgørelsen, der tilfalder bestanden af forsikringer, og som består af overskud på renteresultatet, fratrullet investeringskast, der er tilskrevet bestanden af forsikringer, der ikke er omfattet af kontributionsbekendtgørelsen (f.eks. unit linked ordninger), gange forholdet mellem særlige bonushensættelser og summen af egenkapital og særlige bonushensættelser.

Særlige bonushensættelser opdeles i særlige bonushensættelser knyttet til forsikringen (individuelle særlige bonushensættelser og fordelte kollektive særlige bonushensættelser) og ufordelte kollektive særlige bonushensættelser. For at finde den del af investeringsafkastet, der kan henføres til særlige bonushensættelser, der er knyttet til forsikringerne, ganges den del af investeringsafkastet, der kan henføres til særlige bonushensættelser, med forholdet mellem særlige bonushensættelser knyttet til forsikringer og særlige bonushensættelser. Den del af investeringsafkastet, der kan henføres til den enkelte forsikring, findes ved at gange den del af investeringsafkastet, der kan henføres til særlige bonushensættelser tilknyttet forsikringerne, med forholdet mellem forsikringens andel af særlige bonushensættelser tilknyttet forsikringerne og summen af særlige bonushensættelser tilknyttet forsikringerne.

I tabellen nedenfor er opstillet et forsimplet eksempel for at illustrere mekanismen i den skematiske beregningsregel. I eksemplet skal rentebonussen på 1,25 indgå i opgørelsen af beskatningsgrundlaget for forsikringen/pensionkasseordningen.

Eksempel med rentebonus, der tilskrives SBH tilknyttet forsikringen		
Årets investeringsafkast jf. årsrapport		150
Overskud på renteresultat (for bestanden, der er omfattet af kontributionsbekg.)		- 80
Investeringsafkast (for bestanden, der ikke er omfattet af kontributionsbekg.)		- 20
Egenkapitalen og SBHs afkast		50
heraf SBHs andel (eks. 50 pct.)		25
heraf	1. Individuelle SBH og fordelte kollektive SBH	12,5
	2. Ufordelte kollektive SBH (eks. 50 pct.)	12,5
heraf forsikringens andel af SBH 1. (eks. 10 pct.)		1,25

Efter det foreslåede *stk. 2, nr. 4*, beskattes årets udbetalinger plus indeholdt PAL-skat, der i henhold til pensionsordningen udbetales direkte til den pensionsberettigede af midler fra pensionsinstituttets investeringsafkast. Bestemmelsen vedrører bl.a. de såkaldte pensionistillæg. Pensionistillæg udbetales typisk med det samme direkte fra årets investeringsoverskud. Midlerne tilskrives derfor ikke nødvendigvis depotet.

Efter det foreslåede *stk. 2, nr. 5*, skal det skattepligtige afkast opgjort efter § 4 a, stk. 2, nr. 1, 3 og 4, tillægges skat indeholdt efter § 21, stk. 2, 2. pkt., før beregning af skat. Efter den i nr. 16 foreslåede § 21, stk. 2, 2. pkt., skal pensionsinstituttet for gennemsnitsrenteprodukter indeholde skatten før tilskrivning af midler til depot, særlige bonushensættelser eller udbetaling af pensionistillæg. For markedsrenteprodukter indeholdes skatten først en uge før sidste rettidige indbetalingsdag. For denne type forsikringer er der derfor ikke behov for at tillægge skatten før beregning af beskatningsgrundlaget.

Stk. 3 vedrører de tilfælde, hvor den skattepligtige i forbindelse med tilbagekøb af forsikringen har krav på en andel af de ufordelte bonusreserver, der er opbygget af rentebonus, svarende til at denne del var blevet frigivet under forsikringens løbetid. I disse tilfælde foreslås det, at der til beskatningsgrundlaget medregnes et beløb svarende til, at beløbet var frigivet under forsikringens løbetid til forsikringen. De ufordelte bonusreserver er alle ufordelte midler, her-

under kollektivt bonuspotentiale og ufordelte kollektive særlige bonushensættelser. Der er tale om en ”indhold over form” regel, der sikrer, at der sker løbende beskatning af rentebonus, uanset om det er aftalt, at rentebonus tilskrives depotet løbende, eller om den skattepligtige på anden måde har sikret sig en del af opsparet rentebonus i forbindelse med genkøb af forsikringen.

Danske livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser, der har aftalt at følge kontributionsprincippet, er forpligtet til en løbende afkasttilskrivning. Hvorvidt en tilsvarende retstilstand er gældende i udlandet, er derimod tvivlsomt. Bestemmelsen vedrører således som udgangspunkt pensionsordninger i de danske pensionsinstitutter, der har aftalt en anden afkasttilskrivning end den der følger af kontributionsbekendtgørelsen, samt pensionsordninger i udenlandske pensionsinstitutter.

Stk. 4 og 5 er værnsregler, der sikrer, at der ikke uden beskatning kan tilskrives mere i skattefri omkostnings- og risikobonus til gruppen, end der kan indeholdes i årets overskud på risiko- og omkostningselementerne for gruppen opgjort på 2. orden samt eventuelt opsparet risiko- og omkostningsoverskud opgjort på 2. orden. I de tilfælde, hvor der tilskrives mere i bonus end årets overskud og evt. tidligere års opsparede overskud, på omkostnings- og risiko-elementerne, anses udgifterne til bonus for afholdt af overskud på renteelementerne, hvorfor den for meget tilskrevne bonus skal beskattes som rentebonus.

For at minimere pensionsinstitutternes risiko for at give for meget risiko- eller omkostningsbonus i forhold til årets og eventuelle tidligere års opsparede, overskud på risiko- eller omkostningselementerne som følge af pensionsinstitutternes praksis om forlodsbonus, foreslås det, at der kun sker beskatning af pensionsopsparerens, hvis omkostnings- eller risikoresultatet er negativt beregnet over 3 år. Pensionsinstitutterne har således mulighed for at rette op på et års fejlskøn over omkostninger eller risikoudgifter de efterfølgende år, uden at der sker beskatning af kunden.

Efter *stk. 4* foreslås det, at gruppens negative omkostningsresultat på 2. orden for den 3 årige periode fordeles til beskatning hos den enkelte pensionsopsparer i gruppen ved at gange det negative omkostningsresultat med forholdet mellem på den ene side personens omkostningspræmier på 2. orden eller omkostningsbidrag o. lign. for perioden og på den anden side gruppens samlede omkostningspræmier på 2. orden og omkostningsbidrag og lign. for perioden.

Pensionsopsparerens omkostningspræmie på 2. orden er det beløb kunden reelt har betalt til dækning af omkostninger for perioden og er dermed et rimeligt grundlag for fordelingen af gruppens samlede negative omkostningsresultat for perioden. Visse pensionsopsparere f.eks. aktuelle pensionister betaler ikke længere omkostningspræmier, men derimod et omkostningsbidrag/gebyr eller lignende til dækning af omkostninger. Efter forslaget indgår omkostningsbidrag og lignende bidrag/gebyrer på lige fod med omkostningspræmier i fordelingsnøglen for periodens negative omkostningsresultat. Det er således ikke navnet på beløbet, der er afgørende, men formålet med betalingen af beløbet, der afgør om beløbet skal indgå i beregningen.

Efter *stk. 5* foreslås det, at gruppens negative risikoresultat på 2. orden for den 3 årige periode fordeles til beskatning hos den enkelte pensionsopsparer i gruppen ved at gange det negative risikoresultat med forholdet mellem summen af personens numeriske risikopræmie ved død og numeriske risikopræmie ved erhvervsevnetab på 2. orden for perioden og summen af gruppens numeriske risikopræmier ved henholdsvis død og erhvervsevnetab på 2. orden for perioden. Den numeriske risikopræmie er et objektivi mål for størrelsen af den risiko, der er gennemlevet i året for en given person i gruppen og er dermed et rimeligt grundlag for fordelingen af gruppens samlede negative risikoresultat for perioden. Ingen person i gruppen kan i øvrigt vide, om personen har indtjent et positivt risikoforløb eller et negativt risikoforløb i forhold til den betalte 2. ordens risikopræmie, da risikoforløbet alene er defineret og udregnet for gruppen som helhed.

Ifølge *stk. 6* er det en betingelse for opgørelse efter den foreslåede § 4 a, at pensionsinstituttet opdeler det realiserede

resultat for bestanden af forsikringer i et rente-, risiko- og omkostningsresultat for hver gruppe af forsikringer defineret i stk. 8. Omkostningsresultatet opgøres som 1. ordens omkostningspræmierne for gruppen fratrukket de samlede faktiske omkostninger for gruppen. Risikoresultatet opgøres som 1. ordens risikopræmier fratrukket de samlede faktiske risikoudgifter for gruppen. Renteresultatet opgøres som den faktiske renteindtægt for gruppen, fratrukket de samlede rentetilskrivninger på 1. orden (aftalte renter). Pensionsinstitutterne skal allerede som en del af aktuariens beretning lave et rente-, risiko og omkostningsresultat på 1. orden på gruppeniveau.

Pensionsinstituttet skal føre regnskab over tilskrivning af årets overskud på rente-, risiko- og omkostningsresultatet for gruppen og den enkelte forsikring, der på anmodning skal fremlægges for SKAT. Herved er det muligt for SKAT at kontrollere, at rentetilskrivningen på 2. ordens grundlaget svarer til årets tilskrivning af rentebonus og aftalte rente, ligesom det er muligt at kontrollere, om der er underskud på omkostnings- og risikoresultatet på 2. orden for gruppen, hvilket indgår i beregningerne efter stk. 4 og 5. SKAT har samtidig mulighed for at kontrollere, hvor stor en del af de ufordelte bonusreserver, der er opbygget af overskud på rente-, risiko- og omkostningselementerne, og dermed enten skal beskattes ved tilskrivning, hvis det tilskrevne beløb stammer fra opsparet rentebonus, eller kan tilskrives skattefrit, hvis beløbet stammer fra opsparet omkostnings- eller risikobonus.

I forlængelse heraf indeholder *stk. 7* en skematisk regel for opdeling af de ufordelte bonusreserver i pensionsinstitutter, der ved overgang til den nye pensionsafkastbeskatningslov ikke kan opdele de ufordelte bonusreserver i overskud på rente-, risiko- og omkostningselementerne. Den skematiske regel beregner på baggrund af de seneste 5 års rente-, risiko- og omkostningsresultater på institutniveau, hvor stor en del af de ufordelte bonusreserver, der er opbygget af henholdsvis overskud på rente- risiko og omkostningselementerne. Herved får de institutter, der på tidspunktet for overgang til beskatning efter denne lov, ikke kan dokumentere, hvor stor en del af de ufordelte bonusreserver, der består af opsparet risiko- og omkostningsbonus, mulighed for alligevel at tilskrive midler fra de ufordelte bonusreserver, som omkostnings- og risikobonus uden beskatning af opsparereren.

Stk. 8 definerer en gruppe på baggrund af tegningsgrundlagets forudsætninger om risikointensitet og bonusgrundlagets forudsætninger om omkostningssats/-procent. Gruppedefinitionen bruges i forbindelse med opdelingen af det realiserede resultat i et rente-, risiko- og omkostningsresultat efter stk. 6, samt i forbindelse med opgørelsen og fordelingen af et negativt omkostnings- og risikoresultat til beskatning hos den enkelte opsparer efter stk. 4 og 5. Definitionen af grupperne er som udgangspunkt meget bred. Pensionsinstituttet har imidlertid mulighed for at foretage yderligere opdelinger i undergrupper ved overgang til beskatning efter denne lov for at få et mere præcist resultat.

Opgørelsen af beskatningsgrundlaget efter i § 4 eller § 4 a er illustreret i følgende eksempel:

Depot primo	10.000,0
Præmieindbetaling	1.000,0 +
Omkostninger	-250,0 -
Risikopræmie	-80,0 -
Garanteret rente efter skat	300,0 +
Omkostningsbonus efter skat	30,0 +
Risikobonus efter skat	10,0 +
Rentebonus efter skat	100,0 +
Reservespring	800,0 +
Udbetalinger	-100,0 -
Depot ultimo	11.810,0

Med antagelse om opsparerens forholdsmæssige andel af årets faktiske omkostninger på hhv. omkostningselementer og risikoelementer på 220 og 80 fås følgende omkostnings- og risikoresultater:

	Omkostning	Risiko
1. ordens præmie	250	80
Bonus	30	10
2. ordens præmie	220	70
Omkostninger	220	80
Resultat 1. orden	30	0
Resultat 2. orden	0	-10

Først opgøres beskatningsgrundlaget efter den gældende § 4. Efter stk. 3, nr. 5, kan ultimodepotet nedsættes med positiv tilskrevet omkostnings- og risikobonus, dog højest med et beløb, der svarer til forskellen mellem 1. ordens omkostnings- og risiko præmier og de faktiske udgifter (1. ordens resultat). Det betyder, at ultimodepotet kan nedsættes fuldt ud med de tilskrevne 30 i omkostningsbonus, men ikke de 10 i tilskrevet i risikobonus, idet disse ikke stammer fra overskud på risikoelementerne, jf. tabellen ovenfor.

Korrektion af ultimo depot jf. § 4 stk. 3

Depot ultimo	11.810,0
Udbetalinger	100,0 +
Skattebeløb	72,4 +
Risikopræmie og neg. bonus	80,0 +
Omkostninger og neg. bonus	250,0 +
Positiv omkost/risikobonus	-30,0 -
Reservespring	-800,0 -
Ultimo depot	11.482,4

Primo depot jf. stk. 4

Depot primo	10.000,0
Indbetalinger	1.000,0
Primo depot	11.000,0

Beskatningsgrundlaget efter den gældende § 4 udgør herefter:

Ultimo depot, jf. stk. 3	11.482,4
Primo depot, jf. stk. 4	11.000,0
Beskatningsgrundlag	482,4

PAL-skat 15% **72,4**

Vælges i stedet at opgøre det skattepligtige afkast som foreslået i § 4 a, kan beskatningsgrundlaget med samme forudsætninger som ovenfor opgøres som:

Beskatningsgrundlag efter § 4 a

Garanteret rente efter skat	300,0 +
Rentebonus efter skat	100,0 +
Skattebeløb	72,4 +
Negativt omk.resultat (2. orden)	0,0 -
Negativt risikoresultat (2. orden)	10,0 -
Beskatningsgrundlag	482,4

PAL-skat 15 pct. **72,4**

For illustrationens skyld antages det negative risikoresultat at være indtruffet i slutningen af en 3-årig periode uden foregående over- eller underskud. Beskatningsgrundlaget og PAL-skatten bliver i § 4 a således sammenfaldende med den gældende i § 4.

Mekanismen i værnsreglerne i stk. 4 og 5, hvor der kun sker beskatning af pensionsopspareren, hvis omkostnings- eller risikoresultatet er negativt beregnet over 3 år, er vist nedenfor for flerårige omkostningsresultater.

Eksempel med ny § 4 a, stk. 4.				
År	2. ordens omkostnings- resultat	Sum 3-årig periode	Beskatningsgrundlag	Overførsel til næste periode
1	2			
2	2			
3	-5	-1	1,18	0
4	2			
5	-3			
6	2	1	0,00	1
7	2			
8	2			
9	-6	-2	1,18	0

1. år er året for overgang til beskatning efter denne lov, dvs. 2010. Årets omkostningsresultat opgøres for hver gruppe af forsikringer og beregnes som 2. ordens omkostningspræmier for gruppen fratrukket de faktiske omkostninger for gruppen. For hver periode på 3 år summeres 2. ordensresultatet. Beskatningsgrundlaget er et samlet negativt resultat (inkl. skatter, dvs. divideret med 0,85) for perioden efter korrektion for evt. tillagt samlet positivt resultat for en tidligere periode, som kan overføres. Efter år 3 bliver beskatningsgrundlaget derfor 1/0,85, mens beskatningsgrundlaget i år 9 bliver (2-1)/0,85, dvs. det samme, idet det positive resultat for perioden år 4-6 kan overføres til næste periode.

Til nr. 5

Efter § 1, stk. 2, nr. 9, kan pensionskasser under afvikling fortsætte med at blive beskattet på institutniveau. Ved en fejl blev de gældende nedsættelser af beskatningsgrundlaget for sådanne afviklingskasser ikke videreført med omlægningen af pensionsafkastbeskatningen ved lov nr. 1553 af 19. december 2007. Pensionskasser, der vælger institutbeskatning, jf. § 2, stk. 1, nr. 9, vil således fra og med indkomståret 2010 få en utilsigtet skærpelse af beskatningen.

Med forslaget foreslås det at videreføre de nedsættelser af beskatningsgrundlaget, der er relevante for afviklingskasser omfattet af § 1, stk. 2, nr. 9. Det foreslås således at videreføre de gældende nedsættelser for den del af formueafkastet, der kan henføres til ordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A og § 53 B, forsikringer, der ikke omfattes af pensionsbeskatningsloven, og som alene kan komme til udbetaling i tilfælde af den forsikredes sygdom, invaliditet eller død, og aftaler med kommuner for disses tjenestemandsforsikringer. Det foreslås endvidere at videreføre overgangsfradraget for opsparing foretaget før 1. januar 1983.

Til nr. 6-8 og 10-11

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af den foreslåede § 4 a.

Til nr. 9

Efter gældende regler kan pensionsinstituttet i forbindelse med overgang til beskatning efter den nye pensions-

afkastbeskatningslov, lov nr. 1535 af 19. december 2007, bindende vælge at se bort fra ændringen i det opsamlede risiko- og omkostningsresultat i de ufordelte midler i løbet af indkomståret, i det omfang ændringen er indtruffet efter overgang til beskatning efter denne lov. Efter forslaget bibeholdes denne regel for livsforsikringsselskaber m.v., der opgør det skattepligtige afkast af de pensionsberettigedes pensionsopsparinger efter § 4.

Det foreslås, at livsforsikringsselskaber m.v., der vælger at opgøre det skattepligtige afkast af de pensionsberettigedes pensionsopsparinger efter § 4 a, ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget skal se bort fra ændringen i det opsamlede risiko- og omkostningsresultat i de ufordelte midler i løbet af indkomståret, i det omfang denne er indtruffet efter overgang til beskatning efter denne lov. Herved sikres det, at pensionsinstitutterne ikke får fradrag i beskatningsgrundlaget ved overførsel af midler fra omkostnings- eller risikoresultatet til opsparernes depoter samtidig med, at opsparerne ikke beskattes af omkostnings- og risikobonusen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 4 a. Der henvises til bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 10

Efter gældende regler kan formueforvaltningsomkostninger fratrækkes på institutniveau. Det kræver dog en konkret vurdering af de enkelte omkostninger og deres sammenhæng for at afgøre, hvorvidt der er fradrag for netop denne type omkostning. Kun de omkostninger, der i indkomstårets løb er afholdt til forvaltning af den skattepligtige formue, kan fradrages. Der er således ikke fradrag for omkostninger til forvaltning af formue, som ikke er PAL-skattepligtigt. I tvivlstilfælde må omkostningerne til formueforvaltning fordeles skønsmæssigt

I forbindelse med omlægningen af pensionsafkastbeskatningen, der får virkning fra og med indkomståret 2010, blev fradraget for formueforvaltningsomkostninger ved en fejl ikke videreført ved opgørelsen af institutbeskatningen for livsforsikringsselskaber, men kun ved opgørelsen af institutbeskatningen for pensionskasser og ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for pengeinstitutordninger.

Det foreslås, at den gældende fradragsret for livsforsikringsselskabets formueforvaltningsomkostninger videreføres. For markedsrenteprodukter foreslås fradragsretten i institutbeskatningen dog erstattet af en individuel fradragsret i beskatningsgrundlaget efter § 4 for den enkelte pensionskunde.

Efter gældende regler bliver pensionsinstituttet beskattet af årets formueafkast, dvs. både den del, der henføres til egenkapitalen, ufordelte bonusreserver og til pensionsopsparerne. Pensionsinstituttet kan således udnytte hele fradraget for formueforvaltningsomkostninger. Efter omlægningen af pensionsafkastskatten til institutniveau er pensionskunden skattepligtig af den del af formueafkastet, der tilskrives depotet. Pensionskassen er skattepligtig af resten af formueafkastet efter pensionsafkastbeskatningsloven, hvorimod skattepligten af denne del for livsforsikringsselskaber er fordelt mellem en midlertidig pensionsafkastbeskatning af tilvæksten i de ufordelte bonusreserver og selskabsbeskatning af tilvæksten i egenkapitalen.

Markedsrenteprodukter er f.eks. unit-linked ordninger, der tegnes i forsikringsselskaber og pensionskasser, hvor pensionsopspareren har direkte indflydelse på investeringen af pensionsmidlerne, og hvor pensionsopsparerens afkast i den rene udgave følger de faktisk foretagne investeringer. For markedsrenteprodukter er såvel formueforvaltningsomkostninger som afkast individuelle størrelser, der afhænger af den enkelte kundes investeringsstrategi mv. Der er ingen ufordelte bonusreserver tilknyttet markedsrenteprodukter. Pensionsopsparere med markedsrenteprodukter skal således betale deres egne investeringsomkostninger, hvorfor en fradragsret på institutniveau ikke er anvendelig efter omlægningen af pensionsafkastbeskatningen.

For god ordens skyld bemærkes, at et livsforsikringsselskab ikke har fradrag i selskabsskatten for de formueforvaltningsomkostninger, der efter forslaget er fradrag for i beskatningsgrundlaget på individniveau, da det er en forudsætning for individuelt fradrag i beskatningsgrundlaget, at formueforvaltningsomkostningerne er afholdt af pensionsopspareren.

Til nr. 11

Der er tale om en teknisk ændring. § 10, stk. 2, vedrører beregning af overgangsfradrag for ordninger i livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pensionsfonde. Efter bestemmelsen skal beskatningsgrundlaget for den enkelte ordning nedsættes forholdsmæssigt efter forholdet mellem på den ene side den laveste af enten hensættelserne ultimo indkomståret med tillæg af kollektivt bonuspotentiale eller præmiereserven opgjort ved udgangen af 1982 med tillæg af fordelt bonus, der ikke er overført til præmiereserven, og en forholdsmæssig andel af ufordelte beløb indeholdt i bonusfonden på dette tidspunkt, bortset fra hensættelser vedrørende livrenter uden ret til bonus tegnet før den 1. maj 1982, og på den anden side hensættelserne ultimo indkomståret. Der kan bortses fra en forholdsmæssig andel af kollektivt bonuspotentiale ved opgørelsen af indkomstårets hensættelse, hvis der samtidig bortses fra en forholdsmæssig andel af ufordelte beløb indeholdt i bonusfonden ved udgangen af 1982.

Det foreslås, at henvisningen til kollektivt bonuspotentiale ændres til ufordelte bonusreserver. Herved sikres det, at det er en forholdsmæssig andel af alle de ufordelte midler i pensionsinstituttet, der efter bestemmelsen indgår i friholdelsesbrøken, eller i det ufordelte beløb, som pensionsinstituttet efter bestemmelsen kan vælge at bortse fra både ved opgørelsen af nævneren og tælleren. Ufordelte bonusreserver består ud over kollektivt bonuspotentiale også af ufordelte kollektive særlige bonushensættelser og akkumuleret værdiregulering.

Af bemærkningerne til bestemmelsen, der blev indsat ved lov nr. 1535 af 19. december 2007, fremgik det, at det var de ufordelte bonusreserver, der skulle indgå i beregningen. Ved en fejl blev denne formulering imidlertid ikke brugt i lovteksten, hvilket nu foreslås rettet.

Til nr. 13

Der er tale om en teknisk rettelse. § 10, stk. 2, 6.-8. pkt., indeholder en særregel for beregning af overgangsfradrag vedrørende ordninger i pensionskasser, der ved udgangen af 1982 ikke var tariffmæssigt opbyggede. Det foreslås, at dette præciseres i lovteksten.

Til nr. 14

Der er tale om en teknisk rettelse. § 15, stk. 6, er en særlig opgørelsesregel for gevinst og tab på fast ejendom, hvortil der er ydet tilskud. Det foreslås at fjerne henvisningen til lov om fremme af privat udlejningsbyggeri i bestemmelsen, da loven er ophævet ved lov nr. 1589 af 20. december 2006, og der ikke længere ydes tilskud efter denne lov.

Til nr. 15

Der er tale om en teknisk rettelse. I § 16 om opgørelse af beskatningsgrundlaget for pensionsopparere, der placerer midler i særskilte depoter i pengeinstitutter i andele af kommanditselskaber, henvises ved en fejl til § 14, stk. 3, i stedet for § 15, stk. 3, om lagerprincippet.

Til nr. 16

Efter § 21, stk. 2, skal pensionsinstituttet indeholde skatten inden tilførsel af midler til depot, særlige bonushensættelser eller udbetaling af pensionisttillæg.

For markedsrenteprodukterne tilskrives afkastet løbende, og afkastet svinger i øvrigt op og ned efter udviklingen i værdien af de aktiver, der er investeret i. Det vil derfor være særligt administrativt byrdefuldt for pensionsinstitutterne, hvis de skal indeholde skatten, hver gang, der sker tilførsel af midler til sådanne markedsrenteprodukter.

Det foreslås, at pensionsinstituttet for markedsrenteprodukter skal indeholde skatten på den pensionsberettigedes depot en uge før den 31. marts året efter indkomståret. Foruden skatten skal pensionsinstituttet også indeholde rente efter § 21, stk. 1, dvs. rente af beløbet fra 20. februar til 31. marts efter § 21, stk. 1, som kompensation til staten for den udskudte skattebetaling.

Det foreslås herudover, at pensionsinstituttet skal betale skatten, uanset om der på betalingstidspunktet er likvide midler på kundens depot til at betale skatten med eller ikke. Den pensionsberettigede forrenter det beløb, som forsikringsselskabet m.v. måtte have udlagt for den pensionsberettigede med en rente svarende til markedsrenten fra 15 dage efter det tidspunkt, forsikringsselskabet m.v. har gjort kontohaveren skriftligt opmærksom på udlæget.

Forslaget svarer i store træk til bestemmelsen for pengeinstitutordninger i § 22, stk. 2. Det følger af denne bestemmelse, at pengeinstituttet skal hæve skatten på pensionskundens konto, selvom der på betalingstidspunktet ikke måtte være dækning på kundens kontantkonto. Pengeinstituttet kan således ikke tvinge pensionskunden til at sælge værdipapirer, hvis der på betalingstidspunktet ikke er penge nok på kontantkontoen til at betale skatten med. I stedet skal kunden forrente overtrækket med den aftalte udlånsrente fra 15 dage efter, at pengeinstituttet har gjort kunden skriftligt opmærksom på overtrækket.

Med forslaget kommer pensionsinstitutternes indeholdelsespligt for markedsrenteprodukter således i vidt omfang til at svare til pengeinstitutternes indeholdelsespligt for pengeinstitutordninger.

Til § 2

Til nr. 1

Den foreslåede ændring er en præcisering.

Efter reglerne i pensionsbeskatningslovens § 4, stk. 1, kan en forsikring som nævnt i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, være oprettet i et livsforsikringsselskab, der

1. har hjemsted her i landet eller udøver livsforsikringsvirksomhed her i landet gennem et fast driftssted, og som har Finanstilsynets tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed her i landet,
2. efter tilladelse i et andet land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Fællesskabet har indgået aftale med på det finansielle område, udøver livsforsikringsvirksomhed her i landet gennem et fast driftssted, eller
3. har hjemsted i et land inden for EU/EØS og her har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed.

Nr. 3 er indsat ved lov nr. 1234 af 19. december 2007 om fradragsret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger.

I pensionsbeskatningslovens § 8 (rateforsikringer), § 10 (kapitalforsikringer), § 11 A (rateopsparinger) og § 12 (opsparing i pensionsøjemed) blev der ved samme lov indsat tilsvarende bestemmelser som i § 4, stk. 1, nr. 3, som nævnt ovenfor. Efter § 8, stk. 1, nr. 1, kan en rateforsikring således oprettes i et livs- eller pensionsforsikringsselskab, der har hjemsted i et land inden for EU/EØS og her har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed. Efter § 10, stk. 1, nr. 1, kan en kapitalforsikring oprettes i et livs- eller pensionsforsikringsselskab, der har hjemsted i et land inden for EU/EØS og her har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed. Efter § 11 A, stk. 1, nr. 1, kan en rateopsparing oprettes i et kreditinstitut, der efter tilladelse i et andet land inden for EU/EØS udøver kreditinstitutvirksomhed, eller med told- og skatteforvaltningens godkendelse i en anden institution inden for EU/EØS. Efter § 12, stk. 1, nr. 1, kan en opsparing i pensionsøjemed oprettes i et kreditinstitut, der efter

tilladelse i et andet land inden for EU/EØS udøver kreditinstitutvirksomhed, eller med told- og skatteforvaltningens godkendelse i en anden institution inden for EU/EØS.

Det er en betingelse, at de pensionsordninger, der oprettes i udenlandske penge- og pensionsinstitutter, og penge- eller pensionsinstituttet, godkendes af SKAT efter reglerne i pensionsbeskatningslovens § 15 C.

Hensigten med § 4, stk. 1, nr. 3, er at give fradragsret eller bortseelsesret for indskud og præmiebetalinger på pensionsordninger oprettet i udenlandske pensionsinstitutter inden for EU/EØS. Efter pensionsbeskatningslovens § 15 C kan personen efter stk. 1 anmode SKAT om at godkende pensionsordningen som omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1, eller det udenlandske forsikringsselskab m.v. kan efter stk. 2 anmode SKAT om at godkende selskabet til at udbyde pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1. I såvel § 15 C, stk. 1, som § 15 C, stk. 2, er kredsen af pensionsinstitutter afgrænset til institutter med hjemsted i et andet land inden for EU/EØS end Danmark.

Det betyder, at det ikke er tilstrækkeligt (for fradragsret for indskud og præmier på pensionsordningen), at pensionsordningen er oprettet i et udenlandsk penge- og pensionsinstitut og i det pågældende udland er godkendt til at udøve livsforsikringsvirksomhed eller har tilladelse til at udøve kreditinstitutvirksomhed. Der kræves tillige en godkendelse fra SKAT efter pensionsbeskatningslovens § 15 C.

Der bør dermed ikke opstå tvivl om, at det er en betingelse for fradragsret for indskud eller indbetalinger på en pensionsordning i et udenlandsk forsikringsselskab, at SKAT har godkendt pensionsordningen eller forsikringsselskabet.

Affattelsen af § 4, stk. 1, nr. 3, hvorefter livsforsikringsselskabet skal have hjemsted i et land inden for EU/EØS, indebærer efter ordlyden endvidere, at den også omfatter livsforsikringsselskaber, der har hjemsted i Danmark.

Imidlertid er livsforsikringsselskaber, der har hjemsted i Danmark, omfattet af § 4, stk. 1, nr. 1. Disse skal ikke have godkendelse af SKAT til at udbyde pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1. Det vil sige, at det følger af § 4, stk. 1, nr. 3, sammenholdt med § 15 C, at livsforsikringsselskaber omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, er forsikringsselskaber, der har hjemsted i et andet land inden for EU/EØS end Danmark.

Det foreslås, at det af § 4 stk. 1, nr. 3, udtrykkeligt kommer til at fremgå, at livsforsikringsselskabet skal have opnået told- og skatteforvaltningens godkendelse. Det foreslås videre præciseret, at bestemmelsen omfatter livsforsikringsselskaber, der har hjemsted i et andet land inden for EU/EØS end Danmark svarende til afgrænsningen i § 15 C.

Til nr. 2 og 3

Det foreslås, at det i pensionsbeskatningslovens § 8, stk. 1, nr. 1, § 10, stk. 1, nr. 1, § 11 A, stk. 1, nr. 1, og § 12, stk. 1, nr. 1, udtrykkeligt kommer til fremgå, at penge- eller pensionsinstituttet skal have opnået told- og skatteforvaltningens godkendelse (efter pensionsbeskatningslovens § 15 C eller § 15 D), og, at de nævnte bestemmelser omfatter penge- og pensionsinstitutter, der har hjemsted i et andet land inden for EU/EØS end Danmark svarende til afgrænsningen i § 15 C.

Der henvises i det hele til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1.

Til nr. 4

Efter pensionsbeskatningslovens § 15 C, stk. 1, nr. 3, litra c, er det en betingelse for at godkende en pensionsordning som omfattet af § 15 C, at personen indvilliger i at blive beskattet af udbetalinger, der modtages efter, at

personen ikke længere er fuldt skattepligtig eller hjemmehørende i Danmark efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst, i det omfang Danmark efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og personens bopælsland ville kunne have beskattet personen som følge af, at forsikringsselskabet m.v. havde haft hjemsted her i landet.

Bestemmelsen efterlader efter sin ordlyd tvivl om, hvorvidt der er hjemmel til beskatning af udbetalingen, hvis personen aldrig har været fuldt skattepligtig til Danmark men kun begrænset skattepligtig. Personen indvilliger efter ordlyden kun i at lade sig beskatte til Danmark i den situation, hvor den pågældende ikke længere er fuldt skattepligtig til Danmark. Det vil sige, at det forudsættes, at personen forudgående har været fuldt skattepligtig til Danmark.

Det kan imidlertid forekomme, at personen er begrænset skattepligtig på tidspunktet for indbetalinger til ordningen og aldrig har været fuldt skattepligtig. Det følger af pensionsbeskatningslovens § 54 modsætningsvis, at pensionsbeskatningslovens § 19 om bortseelsesret for arbejdstageren for indbetalinger, som arbejdsgiveren foretager på pensionsordningen, også gælder for begrænset skattepligtige. Hensigten har i denne situation været, at personen skal indvillige i at lade sig beskatte af udbetalinger fra pensionsordningen efter, at vedkommende ikke længere er begrænset skattepligtig.

Det foreslås derfor at ændre bestemmelsen til, at personen skal indvillige i at blive beskattet af udbetalinger fra pensionsordningen, som personen modtager, selvom den pågældende på det tidspunkt, hvor udbetalingen sker, ikke er fuldt skattepligtig. Det vil sige, at personen i stedet enten ikke er skattepligtig til Danmark eller begrænset skattepligtig hertil.

Personens accept af at lade sig beskatte til fordel for Danmark indebærer således, at der skal ske beskatning af udbetalinger, selvom den pågældende på udbetalingstidspunktet ikke er fuldt skattepligtig, hvad enten den pågældende har været fuldt skattepligtig, og den fulde skattepligt herefter er ophørt, eller den pågældende har været begrænset skattepligtig, og den begrænsede skattepligt herefter er ophørt. Der skal endvidere ske beskatning af udbetalinger, selvom den pågældende på udbetalingstidspunktet er begrænset skattepligtig.

Til nr. 5

Efter pensionsbeskatningslovens § 15 D, stk. 1, kan told- og skatteforvaltningen, når nærmere fastsatte betingelser er opfyldt, godkende pensionsordninger som omfattet af kapitel 1 for personer, der i forbindelse med flytning til Danmark er omfattet af pensionsordninger, der er oprettet i livsforsikringsselskaber, pensionskasser eller kreditinstitutter i lande inden for EU/EØS, og som ved tilflytningen bliver fuldt skattepligtige efter kildeskattelovens § 1 og efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst anses for hjemmehørende i Danmark.

Meningen er, at en sådan pensionsordning kan godkendes, selvom den ikke opfylder betingelserne i lovens kapitel 1. Bestemmelsen tager sigte på vandrende arbejdstagere, der kommer her til landet. En sådan person har ikke haft mulighed for eller grund til ved oprettelsen af pensionsordningen i udlandet at overveje, om den ordning, der er oprettet i udlandet, opfylder betingelserne i den danske pensionsbeskatningslov, og dermed, om der er fradrags- eller bortseelsesret i den danske skattepligtige indkomst for indbetalinger på ordningen.

Med denne regel får den person, der flytter her til landet, mulighed for i en periode på indtil 60 måneder at kunne foretage indbetalinger eller opnå bortseelsesret for indbetalinger til ordningen, selvom den pågældende ordning ikke fuldt ud opfylder betingelserne i lovens kapitel 1.

Efter pensionsbeskatningslovens § 54 gælder pensionsbeskatningslovens § 18 om fradragsret for forsikringspræmier/bidrag kun for personer, der er fuldt skattepligtige her til landet. Det vil sige, at der ikke er fradragsret

for præmier/bidrag til en ordning godkendt efter pensionsbeskatningslovens § 15 D, hvis pensionsopspareren ikke er fuldt skattepligtig til Danmark. For begrænset skattepligtige er der dermed alene bortseelsesret for præmier/bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger.

Det har været tanken, at de pensionsordninger, som den vandrende arbejdstager har efter flytning her til landet, og som der fortsat skal kunne indbetales på eller opnås bortseelsesret for, skal være oprettet i et udenlandsk pensionsinstitut. Det har derimod ikke været hensigten, at ordningen også skal kunne oprettes i et dansk pensionsinstitut. Det fremgår i øvrigt af motiverne, at man har sigtet til ordninger oprettet i penge- og pensionsinstitutter i andre EU/EØS-lande end Danmark.

En pensionsordning oprettet i et dansk pensionsinstitut vil som udgangspunkt opfylde betingelserne i lovens kapitel 1. Det giver derfor ingen mening, at en sådan ordning efter, at personen er flyttet til Danmark, skal kunne godkendes som fradrags- eller bortseelsesberettiget efter det regelsæt, der gælder for ordninger, der ikke fuldt ud opfylder betingelserne i lovens kapitel 1, idet den pågældende ordning netop opfylder betingelserne.

Det foreslås derfor at justere pensionsbeskatningslovens § 15 D, stk. 1, således at den begrænses til pensionsordninger, der er oprettet i livsforsikringsselskaber, pensionskasser eller kreditinstitutter i lande i et andet land inden for EU/EØS end Danmark. Med forslaget svarer afgrænsningen til den, der i pensionsbeskatningslovens § 15 C gælder for herboendes mulighed for at oprette pensionsordninger i udenlandske pensionsinstitutter med fradrags- eller bortseelsesret for indbetalingen.

Bestemmelsen fjerner muligheden for, at vandrende arbejdstagere, der kommer her til landet, forinden - medens den pågældende opholder sig i udlandet - vil kunne oprette en ordning i et penge- eller pensionsinstitut her i landet, der *ikke* opfylder betingelserne i pensionsbeskatningslovens kapitel 1, og efter tilflytningen her til landet få ordningen godkendt efter pensionsbeskatningslovens § 15 D. I så fald ville der være skabt grundlag for omgåelse af pensionsbeskatningslovens kapitel 1, idet der ville kunne indbetales med fradrags- eller bortseelsesret til pensionsordninger omfattet af kapitel 1 på to sæt forskellige betingelser for henholdsvis personer, der bor permanent her i landet, og vandrende arbejdstagere. Der vil dermed være skabt mulighed for at oprette ordninger i danske pensionsinstitutter, hvor afkastet i en periode på indtil 60 måneder ikke beskattes efter pensionsafkastbeskatningsloven. Dette ville ikke være hensigtsmæssigt.

Til nr. 6

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 2, nr. 8.

Til nr. 7

Efter pensionsbeskatningslovens § 15 D kan SKAT godkende udenlandske pensionsordninger for vandrende arbejdstagere som fradrags- eller bortseelsesberettigede, selvom den pågældende ordning ikke fuldt ud opfylder betingelserne i pensionsbeskatningslovens kapitel 1. Der er i pensionsbeskatningslovens § 15 D, stk. 1 og 2, fastsat en række betingelser for, at ordningen kan godkendes.

Efter pensionsbeskatningslovens § 15 D, stk. 5, gælder reglerne om bortseelsesret endvidere grænsegængere omfattet af kildeskattelovens afsnit I A, dvs. begrænset skattepligtige, som oppebærer mindst 75 pct. af deres erhvervsmæssige indkomst fra kilder i Danmark. For begrænset skattepligtige, der ikke opfylder grænsegængerreglerne, gælder der ingen bortseelsesret, når indbetalingen sker til udenlandske penge- og pensionsinstitutter.

Grænsegængere har mulighed for at foretage de samme fradrag som fuldt skattepligtige. Det gælder renteudgifter i forbindelse med skatteyderens private bolig, øvrige private renteudgifter, indbetalinger til pensionsordninger og A-kasse, underholdsbidrag samt bidrag til velgørende foreninger. Grænsegængerne stilles endvidere ved skatte-

beregningen som fuldt skattepligtige. Begrænset skattepligtige, der ikke omfattes af grænsegængerreglerne, har kun fradrag for udgifter, der vedrører den danske indkomsterhvervelse, og ikke for private renteudgifter, pensionsindbetalinger, underholdsbidrag m.m.

For ordninger oprettet i danske penge- og pensionsinstitutter gælder bortseelsesretten derimod alle begrænset skattepligtige. Det vil sige, at bortseelsesretten i pensionsbeskatningslovens § 19 gælder for alle begrænset skattepligtige og ikke kun begrænset skattepligtige omfattet af kildeskattelovens afsnit I A.

Det foreslås at fjerne forskelsbehandlingen af danske og udenlandske, godkendte pensionsinstitutter. Det sker ved at udvide retten til at bortse fra arbejdsgiverens indbetalinger til udenlandske, godkendte pensionsordninger til at gælde for skattepligtige, der er omfattet af kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr. 1, eller § 2, stk. 2. Forslaget sikrer, at det ikke gør nogen forskel i relation til bortseelsesretten for indbetalinger til en dansk henholdsvis udenlandsk pensionsordning, om den vandrede arbejdstager er omfattet af grænsegængerreglerne.

Perioden på 60 måneder regnes fra det tidspunkt, hvor den pågældende bliver omfattet af den begrænsede skattepligt.

Til nr. 8 og 16

Det foreslås at flytte en bestemmelse i pensionsbeskatningslovens § 41 til § 18 i pensionsbeskatningsloven, hvor bestemmelsen ud fra lovens systematik bedre hører hjemme.

Det er i pensionsbeskatningslovens § 41, stk. 1, nr. 10, fastsat, at en overførsel ikke behandles som en udbetaling, hvis overførsel sker under andre omstændigheder, hvor udbetalingen i forbindelse med overførslen til en ordning omfattet af kapitel 1 ikke har skatte- eller afgiftsmæssige konsekvenser for den pågældende person.

Pensionsbeskatningslovens § 41 fastslår, at en overførsel af en pensionsordning til en anden pensionsordning i en række tilfælde ikke behandles som en indbetaling. Det betyder, at der ikke er fradragsret for indbetalingen i forbindelse med overførslen til en anden bestående eller en nyoprettet ordning. Derved sikres, at der ikke opnås fradrag for den samme indbetaling to gange, dels på det tidspunkt, hvor der i sin tid blev givet fradrag for indbetalingen på den ordning, der overføres, dels på det tidspunkt, hvor den oprindelige ordning overføres til den anden bestående eller nyoprettede ordning.

Ved overførsel af en udenlandsk pensionsordning (som ikke er omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1, jf. §§ 15 C og 15 D) finder overførselsreglerne i § 41 som udgangspunkt ikke anvendelse på denne ordning.

Det betyder, at en person, der kommer til Danmark med en udenlandsk pensionsordning, på hvilken der har været fradrags- eller bortseelsesret for indbetalingerne, umiddelbart ville kunne få fradragsret for indbetalingen efter pensionsbeskatningslovens § 18 i forbindelse med overførslen af den udenlandske ordning. Dermed ville personen få fradrag for den samme indbetaling to gange, dels i udlandet, dels her i landet ved overførslen. I det omfang overførslen efter udenlandske regler måtte være skattefri, ville det ikke være hensigtsmæssigt.

Dette forhold er baggrunden for, at det i pensionsbeskatningslovens § 41, stk. 1, nr. 10, er fastsat, at hvis udbetalingen i forbindelse med overførslen til en ordning omfattet af kapitel 1 ikke har skatte- eller afgiftsmæssige konsekvenser for den pågældende person, dvs. at ordningen ikke er beskattet i forbindelse med overførslen, behandles overførslen ikke som en indbetaling. Det betyder, at der ikke er fradragsret for indbetalingen i forbindelse med overførslen.

Denne bestemmelse hører ikke hjemme i pensionsbeskatningslovens § 41, når den situation, som bestemmelsen

skal regulere, vedrører overførsler mellem to ordninger, hvor kun den ene ordning er omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1. En bestemmelse om afskæring af fradragsret i denne situation bør stå i pensionsbeskatningslovens § 18.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 1, nr. 8, at bestemmelsen i pensionsbeskatningslovens § 41, stk. 1, nr. 10, med enkelte justeringer flyttes til et nyt stk. 9 i pensionsbeskatningslovens § 18. Som konsekvens heraf foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 16, at ophæve pensionsbeskatningslovens § 41, stk. 1, nr. 10.

Den foreslåede flytning af bestemmelsen har ingen indholdsmæssig betydning.

Til nr. 9 og 19

Det er en betingelse for godkendelse af en udenlandsk pensionsordning efter pensionsbeskatningslovens § 15 C, at pensionsopsparerer indvilliger i,

1. at udbetalinger fra pensionsordningen, der modtages efter en eventuel fraflytning til udlandet, beskattes efter pensionsbeskatningsloven – i det omfang Danmark efter dobbeltbeskatningsoverenskomsten med det nye bopælsland ville kunne have beskattet udbetalingen som følge af, at forsikringsselskabet m.v. havde haft hjemsted her i landet.
2. at udbetalinger beskattes efter pensionsbeskatningsloven, i det omfang Danmark efter dobbeltbeskatningsoverenskomsten med det land, hvor ordningen er oprettet, ville kunne have beskattet udbetalingen som følge af, at forsikringsselskabet m.v. havde haft hjemsted her i landet.

Opretter en person således en pensionsordning i et pensionsinstitut i et land, hvormed Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsaftale om kildelandsbeskatning, og får ordningen godkendt efter § 15 C, og siden ved pensionsalderens opnåelse bliver i Danmark, vil det pågældende udland kunne beskatte udbetalingerne som kildeland efter dobbeltbeskatningsoverenskomsten. Danmark beskatter også udbetalingerne, blot i medfør af pensionsopsparerens erklæring. Danmark giver dog creditlempelse for den udenlandske skat efter ligningslovens § 33.

Der svares således skat til Danmark med lempelse for betalt kildeskat til kildelandet. Flytter personen ved pensioneringen til det land, hvor pensionsordningen er oprettet, vil dette land kunne beskatte pensionsudbetalingerne som kildeland såvel som bopælsland, mens Danmark vil kunne beskatte udbetalingerne i overensstemmelse med personens erklæring.

Der gives ikke nedslag i den danske skat for det andet lands beskatning. Derimod bør det andet land som bopælsland for pensionisten anvende interne lempelsesregler på den danske beskatning.

Det bør Danmark også gøre i den omvendte situation. I denne situation – dvs. hvor ordningen af en udenlandsk bosiddende person er oprettet i Danmark, som pensionisten flytter til før sin pensionering, og hvor der er givet fradrag i det hidtidige bopælsland – bør Danmark lempelse for dette lands indkomstskat, som måtte være hjemlet i en erklæring fra pensionisten til det pågældende lands skattemyndigheder.

Imidlertid er hjemlen til en sådan lempelse ikke ganske klar. Det foreslås derfor at justere pensionsbeskatningsloven, således at ligningslovens § 33, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse i denne omvendte situation.

Det gælder dels indkomstskattepligtige udbetalinger, der omfattes af pensionsbeskatningslovens § 20, dvs. udbetalinger fra pensionsordninger omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel 1, jf. forslaget § 1, nr. 9, dels indkomstskattepligtige udbetalinger omfattet af § 53 A, stk. 5, dvs. pensionsudbetalinger, der medregnes til den skattepligtige indkomst i det omfang, de modsvarer af indbetalinger, som der ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst har været fradragsret for her i landet eller i udlandet.

Til nr. 10 og 11

Når der er sket udbetaling med 40 pct.s afgift fra en kapitalpension efter ejerens opnåelse af efterlønsalderen, vil der ikke længere være fradrags- eller bortseelsesret for indbetalinger på denne eller på andre kapitalpensioner, jf. pensionsbeskatningslovens § 18, stk. 2, 2. pkt., og § 19, stk. 1, 3. pkt. Er der alligevel indbetalt beløb på kapitalpension, kan disse tilbagebetales, uden at dette betragtes som en afgiftspligtig udbetaling, jf. pensionsbeskatningslovens § 21 B. Tilbagebetaling sker efter anmodning fra ejeren af ordningen. Hvis der er sket afgiftsberigtigelse af det pågældende beløb inden anmodningen om tilbagebetaling, kan afgiften søges tilbagebetalt hos told- og skatteforvaltningen.

Der kan ikke opnås fradrag for indbetalinger på kapitalpension i det omfang indbetalingerne overstiger den personlige indkomst i det pågældende indkomstår, jf. pensionsbeskatningslovens § 18, stk. 2, 3. pkt. Tilsvarende er der ikke fradragsret for indskud på kapitalpension, der overstiger det årlige maksimum (45.000 kr. i 2008), jf. pensionsbeskatningslovens § 16. Eventuelt overskydende beløb kan dog kræves tilbagebetalt eller overført til en anden pensionsordning, jf. pensionsbeskatningslovens § 21 A, stk. 1 og 2, svarende til reglen i pensionsbeskatningslovens § 21 B. Imidlertid er der i § 21 A ikke som i § 21 B hjemmel til tilbagebetaling af afgift, uagtet at en tilsvarende situation vil kunne opstå i tilfælde omfattet af § 21 A.

Det foreslås at ændre pensionsbeskatningslovens § 21 A, således at der gives adgang til tilbagesøgning af pensionsafgift også i tilfælde omfattet af denne regel.

Til nr. 12

Ved udbetaling af kapitalpension ved pensionsbegivenhedens indtræden skal der som udgangspunkt betales afgift med 40 pct. af det udbetalte beløb, jf. pensionsbeskatningslovens § 25. Hvis kapitalpensionen er oprettet før 1. januar 1980, svares afgiften på 40 pct. dog alene af den del af udbetalingen, der hidrører fra indbetalinger, der forfaldt efter 31. december 1979 og vedrører tiden efter denne dag, mens afgiften af den øvrige del af udbetalingen, dvs. den samlede værdi af kapitalpensionen pr. 31. december 1979, udgør 25 pct., jf. pensionsbeskatningslovens § 26 A, stk. 1.

Vedrører en udbetaling kun en del af en ordning, anses denne del fortrinsvis at hidrøre fra senere bidrag eller præmier (LIFO-princippet). Det foreslås at præcisere dette i loven.

Til nr. 13

Efter pensionsbeskatningslovens § 32, stk. 1, 1. pkt., skal der svares afgift, selvom ejeren af ordningen ikke har været skattepligtig her i landet i den periode, hvor indbetalingerne til ordningen har fundet sted. Bestemmelsen indebærer, at der skal betales afgift, uanset at pensionsopsparereren ikke har haft fradragsret for indbetalingerne til ordningen. Det er en asymmetri i beskatningen.

Ved lov nr. 1534 af 19. december 2007 om fradragsret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger blev der derfor indsat et nyt 2. punktum i § 32, stk. 1. Efter den nye regel skal der ikke betales afgift af den del af udbetalingen eller ordningens værdi, der svarer til indbetalinger, som personen har foretaget på ordningen, når den pågældende kan godtgøre, at der ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst ikke har været hel eller delvis fradrags- eller bortseelsesret her i landet eller i udlandet for indbetalingerne.

Meningen med den nye regel er at indskrænke den eksisterende bestemmelse i 1. punktum, således at udbetalinger, der svarer til indbetalinger (opgjort efter et krone til krone princip), som personen ikke har opnået hel eller delvis fradragsret eller bortseelsesret for her i landet eller i udlandet, er afgiftsfrie. Formålet med reglen er at skabe symmetri således, at der kun skal betales afgift af udbetalinger i det omfang, der har været fradragsret for

indbetalingerne svarende til det princip, der ved samme lov blev gennemført for pensionsordninger med løbende udbetalinger i pensionsbeskatningslovens § 20.

Det nye regel må efter sin ordlyd skulle ses som en undtagelse fra reglen i 1. punktum. Men på den ene side vil den situation, som 1. punktum regulerer, altid være dækket af den nye regel i 2. punktum. På den anden side kan der være andre tilfælde end fraværet af skattepligt til Danmark, der indebærer, at der ikke er fradragsret for indbetalingen til pensionsordningen.

Det foreslås derfor at ophæve reglen i 1. punktum således, at den nye regel i 2. punktum bliver den eneste regel i stk. 1. Ophævelsen af 1. punktum betyder ikke, at der ikke skal betales afgift i det tilfælde, hvor ejeren af ordningen ikke har været skattepligtig til Danmark i den periode, hvor indbetalingerne har fundet sted. Der skal således betales afgift efter de forskellige afgiftsregler i pensionsbeskatningslovens kapitel 3, uanset at ejeren af ordningen ikke har været skattepligtig til Danmark i den periode, hvor udbetalingerne har fundet sted, men der svares dog ikke afgift af den del af udbetalingerne, der kan henføres til indbetalinger, der ikke har været fradrags- eller bortseelsesberettigede i Danmark eller i udlandet, opgjort efter et krone til krone princip.

Til nr. 14 og 15

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 2, nr. 16.

Til nr. 17

Pensionsbeskatningslovens § 53 A omfatter en række indkomstskattepligtige pensionsordninger og forsikringer m.v.

Det drejer sig om ordninger, der af den ene eller den anden grund ikke er ”afsnit I-ordninger”. Der kan være mange forskelligartede grunde hertil. Der kan således være tale om en pensionsordning, der ikke opfylder betingelserne for at være omfattet af afsnit I, eller der kan være tale om en syge- og ulykkesforsikring, dvs. noget, der ikke er en pensionsordning, men alligevel har været lovreguleret i pensionsbeskatningsloven. Endelig kan der, som reglerne i pensionsbeskatningsloven er udformet, være tale om en pensionsordning, der opfylder alle betingelser for at være omfattet af afsnit I, men hvor ejeren ved oprettelsen af ordningen har givet afkald på beskatning efter afsnit I.

For ordninger omfattet af § 53 A gælder som *udgangspunkt*, at der ikke er fradragsret for indbetalinger til ordningen, at afkastet beskattes som kapitalindkomst og, at udbetalinger fra ordningen ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

En vandrende arbejdstager med en pensionsordning oprettet inden for EU/EØS, der flytter til Danmark, kan undlade at søge ordningen skattemæssigt godkendt efter pensionsbeskatningslovens § 15 D. Det indebærer, at ordningen i stedet vil være omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53 A, medmindre ordningen opfylder betingelserne i lovens § 53 B. Det vil også kunne forekomme, at ganske vist er den pågældende ordning oprettet inden for EU/EØS, men den kan ikke godkendes efter § 15 D. I stedet vil ordningen være omfattet af § 53 A, medmindre den opfylder betingelserne i pensionsbeskatningslovens § 53 B.

En vandrende arbejdstager, der har en pensionsordning oprettet inden for EU/EØS, kan ved tilflytning til Danmark således vælge mellem enten at søge ordningen skattemæssigt godkendt efter lovens § 15 D, eller at henføre ordningen til beskatning efter lovens § 53 A eller, såfremt betingelserne er opfyldt, § 53 B.

Ved lov nr. 1534 af 19. december 2007 blev pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk.1, udvidet til også at gælde for penge- og kreditinstitutordninger, der ikke omfattes af lovens kapitel 1. Bestemmelsen blev indsat som § 53 A, stk. 1, nr. 7. Baggrunden var udvidelsen af fradragsretten m.v. til at gælde pensionsordninger i udenlandske pensionsinstitutter.

Når en vandrende arbejdstager med en pensionsordning, der ikke er oprettet inden for EU/EØS, flytter til Danmark, vil ordningen som udgangspunkt være omfattet af lovens § 53 A. Hvis ordningen opfylder betingelserne i lovens § 53 B, vil ordningen skulle behandles efter denne bestemmelse.

For så vidt angår ordninger, der før lovændringen i 2007 kunne omfattes af pensionsbeskatningslovens § 53 A, gælder, at bestemmelsen også kan finde anvendelse for ordninger, der ganske vist opfylder betingelserne i lovens kapitel 1, men hvor forsikringens ejer eller den pensionsberettigede ved oprettelse af ordningen har givet afkald på beskatning efter reglerne i afsnit I.

For pensionsordninger oprettet i penge- og kreditinstitutter, der ikke omfattes af kapitel 1, som nævnt i pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1, nr. 7, er der imidlertid ikke mulighed for - ligesom tilfældet er for andre ordninger omfattet af § 53 A - at give afkald på beskatning efter lovens kapitel 1. Det må anses for utilsigtet.

Der foreslås derfor en regel, der giver mulighed for at fravælge, at en pensionsordning, der opfylder betingelserne i kapitel 1, beskattes efter reglerne i afsnit I. Det er en betingelse, at pensionsopspareren positivt og ved ordningens oprettelse tilkendegiver, at ordningen ønskes oprettet uden fradragsret. Efter en konkret vurdering kan det dog være, at ordningen ikke i skattemæssig henseende kan betragtes som en pensionsordning men derimod som en almindelig bankkonto, og dermed omfattes ordningen ikke af den foreslåede bestemmelse i lovens § 53 A. Konsekvensen heraf er i øvrigt, at afkastet af ordningen skal beskattes som kapitalindkomst, og at udbetalinger fra ordningen ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets § 1 har virkning fra og med indkomståret 2010, dvs. på samme tidspunkt som den nye pensionsafkastbeskatningslov får virkning for pensionsopsparere i danske penge- og pensionsinstitutter. For pensionsopsparere med pensionsordninger i udenlandske forsikringsselskaber m.v. foreslås det dog, at § 1 får virkning fra og med indkomståret 2009.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovforslagets § 2, nr. 4, har virkning for pensionsordninger, der oprettes den 1. januar 2008 eller senere. Det foreslåede virkningstidspunkt svarer til det virkningstidspunkt, der gjaldt for den oprindelige bestemmelse, som blev gennemført i 2007.

Det er nødvendigt, at virkningstidspunktet fastsættes den 1. januar 2008, idet der i modsat fald vil være risiko for, at udbetalinger fra pensionsordninger, som begrænset skattepligtige den 1. januar 2008 eller senere har oprettet i udenlandske pensionsinstitutter, ikke kan beskattes til fordel for Danmark. Det skyldes, at med den nuværende formulering af bestemmelsen gælder personens indvilligelse i at betale skat til Danmark kun i det tilfælde, hvor den pågældende ikke længere er fuldt skattepligtig til Danmark.

Det foreslås i *stk. 4*, at lovforslagets § 2, nr. 7, skal have virkning for personer, der bliver begrænset skattepligtige efter kildeskattelovens § 2, stk. 1, nr.1 eller § 2, stk. 2, den 1. januar 2009 eller senere.

Det foreslås i *stk.* 5, at lovforslagets § 2, nr. 17 og 18, skal have virkning for pensionsordninger, der oprettes fra og med den 1. januar 2010. Bestemmelserne får dermed samme virkningstidspunkt som den bestemmelse, som den knytter sig til, dvs. pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 1, nr. 7.

Høringssvar og kommentarer hertil

Organisationer	Bemærkninger i høringssvar	Kommentar til bemærkninger
Organisation A		
Organisation B		
Organisation C		

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>